

**MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE**

**INSTITUTUL NATIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU
PROTECTIA MUNCII “ALEXANDRU DARABONT” Bucuresti**

**GHID
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE
ÎN MUNCĂ PRIVIND EXPUNEREA LA AGENȚI
CHIMICI**

- Ghid de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici -

- 2013-

Proiect de cercetare dezvoltare inclus în Planul Sectorial de Cercetare – Dezvoltare al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, pentru perioada 2009 – 2012, Programul Sectorial ”Securitate și Sănătate în Muncă”

Acest document a fost elaborat de către Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont” în cadrul proiectului de cercetare dezvoltare: **”STUDIU PRIVIND STABILIREA MĂSURILOR DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ NECESARE IMPLEMENTĂRII LEGISLAȚIEI NAȚIONALE, CARE TRANSPUNE DIRECTIVELE EUROPENE DIN DOMENIUL “POLITICI SOCIALE ȘI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ”**, inclus în Planul Sectorial de Cercetare – Dezvoltare al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, pentru perioada 2009 – 2012, Programul Sectorial ”Securitate și Sănătate în Muncă”.

Documentul a fost aprobat de către Comisia de avizare din cadrul INCDPM.

Întreaga responsabilitate privind conținutul prezentului document revine INCDPM și autorilor.

În cazul în care cititorii vor semnală erori, INCDPM va acționa într-un timp rezonabil pentru remedierea lor.

Volumul a fost elaborat de un colectiv de cercetători din cadrul Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont” (INCDPM) – București format din:

Drd. ch. Maria Haiducu
Dr. ing. Steluța Nisipeanu
Dr. ing. Ruxandra Chiurtu
Dr.ing.Anca Antonov
Ing. Iuliana Scarlat
Ing. Roxana Avram

Coordonatorul proiectului: dr.ing. Anca Antonov

Director program: Dr.ing.Ionel Iorga

© Conținutul acestui material este supus drepturilor de proprietate industrială și intelectuală, exploatare și diseminare de către autor - INCDPM „Alexandru Darabont” București.

Multiplicarea (prin fotocopiere, mijloace electronice etc) acestui material este interzisă.

CUPRINS

I. Introducere	4
II. Reglementări	7
II.1 Reglementari europene	7
II.2. Reglementari naționale	11
III. Dezvoltare și comentarii asupra Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006	15
CAPITOLUL I-Dispoziții generale	15
Secțiunea 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare.....	15
Secțiunea a 2-a. Definiții	18
CAPITOLUL II- Obligațiile angajatorilor.....	23
Secțiunea 1. Determinarea și evaluarea riscului implicat de agenții chimici periculoși..	23
Secțiunea a 2-a. Principii pentru prevenirea riscurilor asociate cu agenții chimici periculoși și pentru aplicarea prezentei hotărâri potrivit evaluării de risc.....	30
Secțiunea a 3-a. Măsuri specifice de protecție și prevenire	36
Secțiunea a 4-a. Măsuri aplicabile în cazul producerii de accidente, incidente sau urgente	44
Secțiunea a 5-a. Informarea si instruirea lucrătorilor.....	47
CAPITOLUL II- Interdicții. Supravegherea stării de sănătate	50
Secțiunea 1. Interdicții	50
Secțiunea a 2-a. Supravegherea stării de sănătate	52
CAPITOLUL IV- Dispoziții finale	55
Anexe ale Hotărârii Guvernului nr.1218/2006	56
IV.Bune practici	58
V.Surse de informare	59
Anexa nr. 1	60

I. Introducere

Institutul National de Cercetare Dezvoltare pentru Protectia Muncii „Alexandru Darabont” Bucuresti, în conformitate cu prevederile art.49 din din Legea nr.319/2006 privind securitatea și sănătatea în muncă, **„asigură fundamentarea științifică a măsurilor de îmbunătățire a activității de securitate și sănătate în muncă și promovează politica stabilită pentru acest domeniu de MMFPS”.**

În acest sens, prin realizarea proiectului de cercetare dezvoltare: **„STUDIUL PRIVIND STABILIREA MASURILOR DE SECURITATE ȘI SANATATE ÎN MUNCA NECESARE IMPLEMENTĂRII LEGISLAȚIEI NAȚIONALE, CARE TRANSPUNE DIRECTIVELE EUROPENE DIN DOMENIUL “POLITICI SOCIALE ȘI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ”**, în cadrul Planului Sectorial de Cercetare – Dezvoltare, pentru perioada 2009 – 2012 al Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, s-a asigurat dezvoltarea conținutului informativ al ghidului de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici.

Acest ghid este un instrument util pentru angajatorii care desfășoară activități în sectoarele economiei naționale, în scopul asigurării sprijinului necesar respectării regulilor de securitate și sănătate în muncă în toate etapele de realizare a activităților respective, în vederea implementării cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, precum și pentru îmbunătățirea, în special, a mediului de muncă, în vederea garantării unui nivel mai bun de protecție a sănătății și a securității acestora.

Ghidul de aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici se numește, în continuare, „ghid de bune practici”.

Ghidul de bune practici este un document de referință, cu aplicare voluntară, fiind destinat informării asupra pericolelor și furnizării de sfaturi practice pentru prevenirea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională a lucrătorilor expuși în condițiile utilizării la locul de muncă a acestor substanțe periculoase.

Ghidul de bune practici se adresează specialiștilor implicați în asigurarea măsurilor de prevenire și protecție necesare eliminării sau diminuării factorilor de risc de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, respectiv inspectorilor de muncă, angajatorilor, medicilor de medicina muncii, membrilor Comitetelor de securitate și sănătate în muncă, persoanelor cu atribuții în domeniul prevenirii și protecției.

Obiectivul ghidului este acela de a-i ajuta pe cei enumerați mai sus cu privire la evaluarea riscurilor și la alegerea măsurilor de protecție adecvate pentru protecția sănătății lucrătorilor și garantarea securității lor la locul de muncă recomandând măsuri pentru prevenire și protecție împotriva riscurilor profesionale generate în condițiile expunerii lucrătorilor la agenți chimici.

Scopul elaborării ghidului este acela de a crea o structură de bază de coduri de bune practici specifice în acest domeniu.

Ghidul conține elemente de importanță majoră la nivelul unităților economice, în domeniul sus menționat în cadrul cărora trebuie să se acționeze prin practici sigure care să garanteze un nivel de securitate cât mai ridicat și un mediu de muncă sigur și sănătos pentru lucrători, astfel încât să se asigure reducerea și chiar anularea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la care aceștia pot să fie expuși.

De asemenea, ghidul de bune practici este util organismelor de control în domeniul securității și sănătății în muncă-Inspekția muncii și inspectoratele teritoriale de muncă-, precum și organizații de prevenire și protecție, întrucât detaliază măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în toate fazele activităților economice, cu efect de protecție a vieții, securității și sănătății în muncă a lucrătorilor, precum și a tuturor persoanelor care se găsesc în mediul de muncă.

Ghidul de bune practici este util angajatorilor, serviciilor de prevenire și protecție, lucrătorilor desemnați din toate sectoarele de activitate ale economiei naționale, care utilizează agenți chimici.

În beneficiul angajatorilor, a serviciilor de prevenire și protecție, lucrătorilor desemnați, precum și a organismelor de control în domeniul securității și sănătății în muncă respectarea ghidului de bune practici asigură diminuarea costurilor non-calității, realizarea unui nivel ridicat de securitate și sănătate în muncă pentru lucrători și un mediu de muncă sigur și sănătos.

Prezentul document conține comentarii referitoare la conținutul juridic și dispozițiile tehnice și de securitate generale expunerii lucrătorilor la riscurile legate de utilizarea agenților chimici în muncă.

Acest ghid de bune practici prevede, pentru angajatori și persoanele responsabile, recomandări care să faciliteze interpretarea și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, în special în ceea ce privește evaluarea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor implicați și măsurile preventive aplicabile.

Hotărârea Guvernului nr. 1218/06.09.2006 reglementează protecția lucrătorilor în cazul expunerii la toate riscurile care pot avea originea în agenții chimici prezenți la locul de muncă, incluzând nu doar factorii de risc ale căror efecte sunt identificate în termen scurt, dar și pe cele în termen lung.

Având în vedere că foarte mulți lucrători sunt expuși la agenți chimici, Hotărârea Guvernului nr. 1218/06.09.2006 introduce valori limită de expunere profesională naționale, obligatorii, ce pot fi utilizate ca un instrument esențial de evaluare a riscului chimic la locul de muncă.

În acest sens, măsurarea concentrațiilor de agent chimic în aerul respirabil din mediul de muncă este foarte important pentru evaluarea riscului chimic.

De asemenea, Hotărârea Guvernului nr. 1218/06.09.2006 stabilește măsuri de prevenire ce includ și supravegherea medicală corespunzătoare, cu respectarea principiilor generale stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 355/2007, cu modificările și completările ulterioare.

În scopul de a facilita utilizarea acestui ghid, articolele din Hotărârea Guvernului nr. 1218/06.09.2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, cu modificările și completările ulterioare sunt urmate de comentarii cu privire la aspectele cele mai importante care sunt considerate a fi insuficient explicate.

Ghidul oferă instrumente pentru identificarea situațiilor de risc datorate prezenței unor agenți chimici periculoși la locul de muncă în scopul de a facilita acțiunile preventive care trebuie luate și propune procedurile specifice de evaluare a riscurilor.

II. Reglementări

II.1 Reglementari europene

Principalul act normativ care reglementează domeniul securității și sănătății în muncă pentru protejarea lucrătorilor împotriva riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională în Uniunea Europeană este Directiva cadru 89/391/CEE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

Principiul de bază al directivei este prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale, ceea ce implică evaluarea, de către angajator, a riscurilor profesionale și impune acestuia obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă.

Directiva 89/391/CEE reprezintă cadrul legislativ și juridic, bază pentru adoptarea directivelor speciale, în sensul articolului 16 alineatul (1), care stabilesc cerințele minime de sănătate și securitate pentru lucrători în cazul utilizării agenților chimici:

- **Directiva 98/24/CE** privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea lor la agenți chimici în muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 131 din 5 mai 1998.
- Directiva 91/322/CEE privind stabilirea valorilor limită cu caracter orientativ pentru aplicarea Directivei Consiliului 80/1107/CEE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți chimici, fizici și biologici în timpul lucrului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 177 din 5 iulie 1991;
- Directiva 2000/39/CE de stabilire a primei liste de valori limită orientative ale expunerii profesionale în aplicarea Directivei Consiliului 98/24/CE privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 142 din 16 iunie 2000;
- Directiva 2006/15/CE pentru stabilirea celei de a doua liste de valori limită orientative de expunere profesională în aplicarea Directivei Consiliului 98/24/CE și pentru modificarea directivelor 91/322/CEE și 2000/39/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) L nr. 38 din 9 februarie 2006;
- Directiva 2009/161/UE de stabilire a unei a treia liste de valori limită orientative de expunere profesională în aplicarea Directivei 98/24/CE a Consiliului și de modificare a Directivei 2000/39/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L nr. 338 din 19 decembrie 2009.

În contextul implementării Directivei **98/24/CE**, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să se țină cont și de prevederile următoarelor directive:

- Directiva 83/477/CEE privind protecția sănătății și securității lucrătorilor față de riscurile datorate expunerii la azbest cu completările și modificările ulterioare, fiind republicată în text consolidat prin Directiva 2009/148/CE ;

- Directiva 2004/37/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JOCE) nr. L158 din 30 aprilie 2004.
- Directiva 96/82/CE a Consiliului privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase (Directiva SEVESO II) care va fi abrogată și înlocuită de Directiva 2012/18/UE începând cu 31 mai.2015;
- Directiva 94/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la echipamentele și sistemele protectoare destinate utilizării în atmosfere potențial explozive;
- Directiva 2006/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind echipamentele tehnice și de modificare a Directivei 95/16/CE;
- Directiva 93/15/CE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind armonizarea dispozițiilor referitoare la introducerea pe piață și controlul explozivilor de uz civil;
- Directiva 2007/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind introducerea pe piață a articolelor pirotehnice;
- Directiva 1999/92/CE privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și protecția sănătății lucrătorilor care pot fi expuși unui potențial risc datorat atmosferelor explozive;
- Directiva 2009/148/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;
- Directiva 2002/59 privind crearea unui sistem comunitar de urmarire și de informarea traficului navelor și de abrogare a Directivei Consiliului 93/75/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene L nr. 208/2002;
- Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase;
- Directiva 94/33/CE privind protecția tinerilor la locul de muncă;
- Directiva 92/85/CEE privind aplicarea măsurilor de promovare a îmbunătățirii securității și sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravid, al celor care au născut de curând sau care alăptează.

În același context, trebuie să se țină cont și de următoarele reglementări internaționale :

- Instrucțiunile tehnice pentru transportul mărfurilor periculoase în condiții de siguranță, emise de Organizația Internațională a Aviației Civile;
- codul IMDG - codul maritim internațional al mărfurilor periculoase în vigoare, Codul IBC -lista internațională a Organizației Maritime Internaționale, denumită în continuare OMI, cu reglementările referitoare la construcția și echipamentul navelor care transportă produse chimice periculoase în vrac și Codul IGC - lista internațională a OMI, cu reglementările referitoare la construcția și echipamentul navelor care transportă gaze lichefiate în vrac;
- Acordul european privind transportul internațional al mărfurilor periculoase pe căile navigabile interioare și Regulamentul privind transportul intern al substanțelor periculoase pe Rin, astfel cum sunt incluse în dreptul comunitar;
- Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957.

Pe lângă aceste directive trebuie țină cont și de următoarele reglementări :

- Regulamentul REACH a fost generat prin normativul european nr.1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului CE (Rectificarea din 29 mai 2007) și de Directiva 2006/121/CE (Rectificare 29 mai 2007) ;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr 987/2008 din 8 octombrie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexele IV și V;
- Regulamentul (CE) nr 1272/2008 al Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, și de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr 134/2009 din 16 februarie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XI;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr 552/2009 din 22 iunie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII;
- Regulamentul (UE) nr 276/2010 din 31 martie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (diclorometan, uleiuri lampante și lichide de aprins focul pentru barbecue și organostanici compuși) ;
- Regulamentul (UE) nr 453/2010 din 20 mai 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) ;
- Regulamentul (UE) nr 143/2011 din 17 februarie 2011 de modificare a anexei XIV la Regulamentul (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice ("REACH"), și, legate de rectificare în JO L 49/52 din 24 februarie 2011;
- Regulamentul (UE) nr 207/2011 din 02 martie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (Difenileter, derivat pentabromo și PFOS) ;
- Regulamentul (UE) nr 252/2011 din 15 martie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa I;
- Regulamentul (UE) nr 253/2011 din 15 martie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind

înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XIII;

- Regulamentul (UE) nr 366/2011 din 14 aprilie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (acrilamidă) ;

- Regulamentul (UE) nr 494/2011 din 20 mai 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (cadmiu), și, legate de rectificare în JO L 136/105 din 24 mai 2011;

- Regulamentul (UE) nr 109/2012 din 09 februarie 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (substanțe CMR) modifică anexa XVII la REACH, în vederea pentru a include o serie de substanțe recent clasificate CMR în apendicele 1 la 6, astfel că acestea sunt aliniate la mențiunile referitoare la substanțele CMR din Regulamentul (CE) nr 790/2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor.

Punerea în aplicare a REACH s-a realizat la nivelul UE prin adoptarea următoarelor acte normative:

- Regulamentul Comisiei (CE) nr 1238/2007 din 23 octombrie 2007 de stabilire a normelor privind calificările membrilor Camerei de recurs a Agenției Europene pentru produse chimice;

- Regulamentul Comisiei (CE) nr 340/2008 din 16 aprilie 2008 privind redevențele și drepturile plătite Agenției Europene pentru Produse Chimice în conformitate cu Regulamentul (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) ;

- Regulamentul Comisiei (CE) nr 440/2008 din 30 mai 2008 de stabilire a metodelor de testare în temeiul Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), și, legate de rectificare în JO L 143/55 din 3 iunie 2008;

- Regulamentul Comisiei (CE) nr 761/2009 din 23 iulie 2009 de modificare, în scopul adaptării sale la progresul tehnic, a Regulamentului (CE) nr 440/2008 de stabilire a metodelor de testare în temeiul Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) ;

- Regulamentul (UE) nr 1152/2010 din 8 decembrie 2010 de modificare, în scopul adaptării sale la progresul tehnic, a Regulamentului (CE) nr 440/2008 de stabilire a metodelor de testare în temeiul Regulamentului (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) ;

- Regulamentul Comisiei (CE) nr 771/2008 din 1 august 2008 de stabilire a normelor privind organizarea și procedura camerei de recurs a Agenției Europene pentru produse chimice;

- Decizia Comisiei 2010/226/EU din 20 aprilie 2010 privind re-examinare a restricție cu privire la scurt-parafine clorurate cu catenă (SCCP), enumerate în anexa XVII la Regulamentul (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și a Consiliului.

Alte măsuri de punere în aplicare a regulamentului REACH sunt următoarele:

- Comunicarea din partea Comisiei în temeiul articolului 67 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), JO C 130/03 din 9 iunie 2009.

II.2. Reglementari naționale

În România, legislația de securitate și sănătate în muncă aplicabilă domeniilor de activitate din economia națională transpune Directivele Uniunii Europene din domeniul securității și sănătății în muncă.

Cadrul legislativ național cuprinde:

- Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006, cu modificările ulterioare;
- Normele metodologice de aplicare a Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1425/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârile Guvernului referitoare la cerințele minime de securitate și sănătate în muncă.

Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006, cu modificările ulterioare, stabilește cadrul organizatoric general al securității și sănătății în muncă în România, reiterează principiile generale de prevenire din Directiva cadru 89/391/CEE, stabilește obligațiile angajatorilor privind protecția lucrătorilor, drepturile și obligațiile lucrătorilor, stimulente și sancțiuni în domeniu.

De asemenea, prin lege, se stabilesc instituțiile implicate în sistemul de securitate și sănătate în muncă și atribuțiile acestora.

Angajatorul trebuie să aibă în vedere la evaluarea riscurilor pentru posturile de lucru din unitatea sa și condițiile speciale care se impun la luarea măsurilor de securitate și sănătate în cazul grupurilor sensibile la riscuri specifice.

Legea nr. 319/2006, Art. 12. - (1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) să realizeze și să fie în posesia unei evaluări a riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă, inclusiv pentru acele grupuri sensibile la riscuri specifice;

Hotărârea Guvernului nr.1425/2006 pentru aprobarea prevederilor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare, explicitează modul de aplicare a legii la nivelul unităților economice.

De asemenea, Normele metodologice precizează în detaliu **obligățiile angajatorilor privind activitatea de prevenire și protecție la nivelul unității**.

Următoarele **reglementări prevăd** cerințe minime de securitate și sănătate protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți chimici în muncă:

Tabelul nr.1

Nr. crt.	Hotărâre de Guvern	Directiva	Monitorul Oficial
Act normativ de bază			
1.	Hotărârea Guvernului nr.1218/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici	98/24/CE 91/322/CEE 2000/39/CE 2006/15/CE 2009/161/UE ¹	845/13.10.2006
2.	Hotărârea Guvernului nr. 1/2012 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici, precum și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă și a Hotărârii Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor	2009/161/UE ²	44/19.01.2012
Acte normative complementare			

¹ Directivei 2009/161/UE de stabilire a unei a treia liste de valori limită orientative de expunere profesională în aplicarea Directivei 98/24/CE a Consiliului și de modificare a Directivei 2000/39/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L nr.338 din 19 decembrie 2009

² Directiva 2009/161/UE a Comisiei din 17 decembrie 2009 de stabilire a unei a treia liste de valori-limită orientative de expunere profesională în aplicarea Directivei 98/24/CE a Consiliului și de modificare a Directivei 2000/39/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 338 din 19 decembrie 2009.

1.	Hotărârea Guvernului nr. 1093 din 16 august 2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă	2004/37/CE ³	757/06.09.2006
2.	Hotărârea Guvernului nr.1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă	89/655/CEE 95/63/CE 2001/45/CE 2009/104/CE ⁴	815/03.10.2006
3.	Hotărârea Guvernului nr.1048/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor individuale de protecție la locul de muncă	89/656/CEE	722/23.08.2006
4.	Hotărârea Guvernului nr.971/2006 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă	92/58/CEE	683/09.08.2006
5.	Hotărârea Guvernului nr.1875/2005 privind protecția securității și sănătății lucrătorilor față de riscurile datorate expunerii la azbest	83/477/CEE 91/382/CEE 98/24/CE 2003/18/CE 2009/148/CE ⁵	64/24.01.2006
6.	Hotărârea Guvernului nr.1058/2006 privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și protecția sănătății lucrătorilor care pot fi expuși unui potențial risc datorat atmosferelor explozive	99/92/CE	737/29.08.2006
7.	Hotărârea Guvernului nr.600/13.06.2007 privind protecția tinerilor la locul de muncă	94/33/CE	473/13 .07.2007
8.	Ordonanța de urgență nr.96-2006 privind protecția maternității la locurile de muncă		750/27.10.2003
9.	Hotărârea Guvernului nr.355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor		332/17.05.2007

³ Directiva 2004/37/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă, republică în text consolidat Directivele 90/394/CEE, 97/42/CEE, 99/38/CEE.

⁴ Directiva 2009/104/CE privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă;

⁵ Directiva 2009/148/CE privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă ;

10.	Hotărârea Guvernului nr.1169/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor		873/12.12.2011
11.	Legea nr.211/2011 privind regimul deșeurilor	2008/98/CE	837/25.11.2011
12.	Hotărârea Guvernului nr.937/2010 privind clasificarea, ambalarea și etichetarea la introducerea pe piață a preparatelor periculoase	99/45/CE	690/14.10.2010
13.	Hotărârea Guvernului nr.1408/2008 privind clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase	67/548/CEE	813/04.12.2008
14.	Hotărârea Guvernului nr. 804/2007 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase	96/82/CE	
15.	Ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1297/2096/2011 privind constituirea Comisiei pentru securitate și sănătate în muncă privind agenții chimici periculoși		678/23.09.2011

Pentru echipamentele de muncă utilizate în sectoarele economiei naționale trebuie să se garanteze îndeplinirea, încă din faza de proiectare și fabricație, a cerințelor esențiale de securitate și sănătate prevăzute de legislația europeană și națională.

Înainte să fie puse în funcțiune la locurile de muncă echipamentele de muncă, utilizate în activitățile economice la nivelul angajatorilor, trebuie să ateste îndeplinirea următoarelor reglementări:

Tabel nr.2

Nr. crt.	Hotărâre de Guvern	Directiva	Monitorul Oficial
1.	Hotărârea Guvernului nr.1029/2008 privind condițiile introducerii pe piață a mașinilor	2006/42/CE	674/30.09.2008
2.	Hotărârea Guvernului nr.752/2004 privind stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață a echipamentelor și sistemelor protectoare destinate utilizării în atmosfere potențial exploziv	94/9/CE	499/03.06.2004
Acte normative complementare			

1.	Hotărârea Guvernului nr.115/2004 privind stabilirea cerințelor esențiale de securitate ale echipamentelor individuale de protecție și a condițiilor pentru introducerea lor pe piață	89/686/CEE 93/68/CEE 93/95/CEE 96/98/CEE	166/26.02.2004
2.	Legea nr.245/2004 privind securitatea generală a produselor	2001/95/CE ⁶	565/25.06.2004

III. Dezvoltare și comentarii asupra Hotărârii Guvernului nr. 1218/06.09.2006

CAPITOLUL I-Dispoziții generale

Secțiunea 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare

Art. 1. Prezenta hotărâre stabilește cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru securitatea și sănătatea lor, care provin sau pot proveni din efectele agenților chimici prezenți la locul de muncă ori ca rezultat al oricărei activități profesionale care implică agenți chimici.

§1 Obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006 este protecția securității și sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor datorate agenților chimici (a se vedea definiția dată în articolul 5), care apar în condiții normale de lucru sau ar putea să apară cu ocazia unor accidente, incidente sau situații de urgență.

Această hotărâre de guvern nu ia în considerare prevenirea riscurilor pentru sănătate publică și mediu, care pot apărea, de asemenea, ca un rezultat al unei activități cu agenți chimici.

Riscurile datorate prezenței agenților chimici în mediul de muncă sunt obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, indiferent dacă această prezență este rezultatul unei activități profesionale sau a sediului sau spațiilor în care locurile de muncă sunt situate.

Riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor care decurge de la prezența agenților chimici la locurile de muncă sunt obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, chiar dacă prezența lor nu se datorează activității profesionale, dar sunt o consecință a proiectării, instalării sau întreținerii echipamentelor sau spațiilor în care locurile de muncă sunt localizate (de exemplu: poluanți persistenți externi introduși în mediul de lucru de către sistemul de ventilație, noxe chimice produse de operațiuni de curățare sau dezinfectare, noxe chimice care ajung la locurile de muncă prin intermediul conductelor de canalizare, noxe chimice rezultate în urma utilizării unor materiale pentru construirea și echiparea locurilor de muncă, poluarea produsă în afara întreprinderii sau poluarea produsă de activitățile non-profesionale)

⁶ Directiva 2001/95/CE privind securitatea generală a produselor se aplică tuturor produselor pentru care nu există prevederi legislative specifice armonizate.

Art. 2. Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 se aplică în totalitate întregului domeniu prevăzut la art. 1.

§2 Domeniul de aplicare al Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006 este același ca Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă.

Faptul că această hotărâre de guvern face trimitere la prevederile Legii nr. 319/2006 înseamnă că, în oricare dintre cazurile în care hotărârea se aplică, angajatorul trebuie să garanteze, de asemenea, conformitatea cu normele de drept cu caracter general cuprinse în Legea nr. 319/2006, respectiv Hotărârii Guvernului nr. 1425/2006, cu modificările și completările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 355/2007, cu modificările ulterioare, în plus față de cele conținute în Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006 (cumulat cu acestea).

Spre exemplu, realizarea informării lucrătorilor cu privire la riscurile chimice, instruirea, participarea lucrătorilor în cadrul Comitetului de securitate și sănătate în muncă, implicarea reprezentanților lucrătorilor cu atribuții specifice în domeniul prevenirii și protecției și/sau a lucrătorilor desemnați în aplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006.

Art. 3. Pentru substanțele cancerigene și mutagene prezente la locul de muncă, prevederile prezentei hotărâri se aplică fără a prejudicia prevederile mai favorabile securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă și/sau specifice din Hotărârea Guvernului nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă.

§3 Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006 se aplică nu numai pentru agenții chimici prezenți la locul de muncă, în condiții normale, dar și celor care pot apărea în situații de lucru anormale, cum ar fi pierderea controlului asupra proceselor chimice, a erorilor de manipulare, a accidentelor sau a unor circumstanțe similare.

În cazul în care aceștia sunt agenți chimici cancerigeni sau mutageni, prevederile acestei hotărâri de guvern se completează cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă, având prioritate acele măsuri care asigură o mai bună protecție a lucrătorilor.

Art. 4. (1) Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă prevăzute de prezenta hotărâre se aplică în cazul în care agenții chimici periculoși sunt prezenți sau pot fi prezenți la locul de muncă, cu respectarea prevederilor privind măsurile de protecție împotriva radiațiilor ionizante aplicabile agenților chimici, conform legislației naționale elaborate de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare, în temeiul Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, și armonizate cu directivele adoptate în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

(2) La transportul agenților chimici periculoși, prevederile prezentei hotărâri se aplică cu respectarea dispozițiilor mai favorabile protecției sănătății și securității lucrătorilor în muncă din legislația națională armonizată cu:

a) Directiva 96/49/CE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la transportul feroviar de mărfuri periculoase, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 235/1996; din Ordonanța Guvernului nr. 49/1999 privind transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 788/2001; Hotărârea Guvernului nr. 323/2000 privind stabilirea componenței, atribuțiilor și regulamentului de organizare și funcționare ale Comitetului interministerial pentru transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată; Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 891/2003 pentru stabilirea unor reguli privind transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată; Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 2.224/2004 pentru stabilirea unor reguli privind transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată; Ordonanța Guvernului nr. 7/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind transportul pe căile ferate din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 110/2006; și Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 644/2005 pentru stabilirea unor reguli privind transportul mărfurilor periculoase pe calea ferată;

b) Directiva 2002/59 privind crearea unui sistem comunitar de urmărire și de informarea traficului navelor și de abrogare a Directivei Consiliului 93/75/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 208/2002; din Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 389/2006 pentru aprobarea sistemului de inspecții obligatorii la navele de tip feribot Ro-Ro, precum și la navele de pasageri de mare viteză care operează în serviciu regulat;

c) Directiva 94/55/CE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la transportul rutier al mărfurilor periculoase, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 319/1994; din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005 privind transporturile rutiere, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 102/2006; Ordonanța Guvernului nr. 48/1999 privind transportul rutier al mărfurilor periculoase, aprobată cu modificări prin Legea nr. 122/2002 și prin Hotărârea Guvernului nr. 1.374/2000 pentru aprobarea Normelor privind aplicarea etapizată în traficul intern a prevederilor Acordului european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (A.D.R.), încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin Legea nr. 31/1994, cu modificările și completările ulterioare;

d) codul IMDG - codul maritim internațional al mărfurilor periculoase în vigoare, Codul IBC - lista internațională a Organizației Maritime Internaționale, denumită în continuare OMI, cu reglementările referitoare la construcția și echipamentul navelor care transportă produse chimice periculoase în vrac și Codul IGC - lista internațională a OMI, cu reglementările referitoare la construcția și echipamentul navelor care transportă gaze lichefiate în vrac;

e) Acordul european privind transportul internațional al mărfurilor periculoase pe căile navigabile interioare și Regulamentul privind transportul intern al substanțelor periculoase pe Rin, astfel cum sunt incluse în dreptul comunitar;

f) instrucțiunile tehnice pentru transportul mărfurilor periculoase în condiții de siguranță, emise de Organizația Internațională a Aviației Civile.

§4 Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006 stabilește dispozițiile minime, fără a aduce atingere dispozițiilor specifice cuprinse în regulamentele existente privind protecția lucrătorilor împotriva anumitor riscurilor sau cele emise în alte domenii, cum ar fi cele

referitoare la transportul de mărfuri periculoase, prin diferite mijloace de transport, așa cum este menționat în această secțiune, având prioritate acele măsuri care asigură o mai bună protecție a lucrătorilor indiferent din care act normativ provine.

Secțiunea a 2-a. Definiții

Art. 5. În înțelesul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. agent chimic - orice element sau compus chimic, singur ori în amestec, în stare naturală sau fabricat, utilizat ori eliberat, inclusiv sub formă de deșeuri, prin orice activitate profesională, fie că este produs intenționat sau nu, fie ca este introdus pe piață ori nu;

§5 Toti agenții chimici existenți la locul de muncă trebuie luați în considerare, în vederea identificării proprietăților periculoase.

2. agent chimic periculos:

a) orice agent chimic care întrunește criteriile de clasificare ca substanță periculoasă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006, cu modificările și completările ulterioare, și cu Hotărârea Guvernului nr. 1.408/2008 privind clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase, indiferent că acea substanță este clasificată în temeiul actelor normative menționate sau nu, cu excepția substanțelor care întrunesc numai criteriile de clasificare ca substanțe periculoase pentru mediu;

b) orice agent chimic care întrunește criteriile de clasificare ca amestec sau ca preparat periculos în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.272/2008, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 937/2010 privind clasificarea, ambalarea și etichetarea la introducerea pe piață a preparatelor periculoase, indiferent că acel amestec sau preparat este clasificat în temeiul actelor normative menționate sau nu, cu excepția acelor care întrunesc numai criteriile de clasificare ca amestecuri sau preparate periculoase pentru mediu;

c) orice agent chimic care, deși nu întrunește criteriile de clasificare ca fiind periculos în conformitate cu prevederile menționate la lit. a) și b), poate prezenta un risc pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor datorită proprietăților sale fizico-chimice, chimice sau toxicologice și a modului în care este utilizat sau este prezent la locul de muncă, inclusiv orice agent chimic căruia i s-a atribuit o valoare limită de expunere profesională potrivit prevederilor art. 6 - 10;

§6 Un agent chimic este considerat a fi periculos atunci când poate prezenta un risc pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, având capacitatea de a provoca daune, nu numai din cauza proprietăților fizico-chimice, chimice sau toxicologice, adică pericolul său intrinsec, dar și din cauza modului în care este utilizat sau este prezent în locul de muncă, cum ar fi: temperatura sau presiunea la care sunt folosiți la locul de muncă, ex. vapori de apă, capacitatea lor de a înlocui oxigenul din atmosfera locului de muncă, formei sub care se găsește la locul de muncă (solid inert sub formă de pulbere respirabilă).

Reglementările menționate mai sus se aplică pentru introducerea pe piață a substanțelor chimice.

În contextul acestui articol, criteriile mai sus-menționate de clasificare trebuie să se aplice fără restricții, adică indiferent dacă agentul chimic pentru care acestea sunt puse în aplicare sau nu este clasificat în conformitate cu aceste reglementări, ca periculos,

Ca urmare a faptului că obiectivul este de a proteja sănătatea umană, acei agenți chimici care respectă numai criteriile lor de clasificare ca fiind periculoase pentru mediu, nu sunt considerate a fi periculoase pentru sensul prezentei hotărâri, întrucât nu influențează sănătatea lucrătorilor prin expunere directă.

Agenți chimici periculoși sunt și agenții chimici cărora li s-a atribuit o valoare limită de expunere profesională (VLEP) în Anexele nr.1, nr.2 și respectiv nr.4 din Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006.

3. activitate care implica agenți chimici - orice proces de muncă în care sunt utilizați sau se intenționează să se utilizeze agenți chimici, în orice proces, inclusiv producerea, manipularea, depozitarea, transportul ori eliminarea și tratarea, sau orice asemenea proces de muncă din care rezultă agenți chimici;

§7 Activitatea în care agenții chimici, indiferent dacă aceștia sunt sau nu periculoși prin proprietățile fizico-chimice, chimice sau toxicologice sunt folosiți sau se intenționează să fie utilizați (în manipulare, depozitare, transport sau eliminare).

De asemenea, se referă la activitatea în care agentul chimic este produs în mod deliberat sau este format ca un produs intermediar sau subprodus.

Aceasta include oricare dintre activitățile efectuate cu deșeuri cu conținut de agenți chimici.

4. valoare limită de expunere profesională - dacă nu se specifică altfel, limita mediei ponderate în funcție de timp a concentrației unui agent chimic în aerul zonei în care respiră un lucrător, pentru o perioadă de referință specificată, pentru 8 ore sau pentru un termen scurt de maximum 15 minute;

§8 Valoarea limită de expunere profesională pentru un agent chimic indică concentrația maximă a unui contaminant în aerul pe care un lucrător îl poate inhala în timpul activității pe care o desfășoară, sub această valoare considerându-se că sănătatea acestuia nu poate fi afectată.

Aceste valori limită au fost stabilite pe baza unor studii asupra sănătății umane și deși nu există niciun temei medical pentru a indica o graniță între concentrațiile dăunătoare și cele inofensive aceste valori ajută la stabilirea unor reguli de bună practică pentru lucrătorii expuși la agenți chimici.

Valorile limită obligatorii naționale de expunere profesională ale agenților chimici se regăsesc în Anexele nr.1 și respectiv nr. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006.

S-au stabilit două tipuri de valori limită de expunere în mediul de muncă:

- Valoare limită maximă pe 8 ore, care reprezintă concentrația maximă medie sau limita mediei ponderate în funcție de timp a concentrației unui agent chimic în aerul zonei în care respiră un lucrător, pentru o perioadă de referință de 8 ore, corespunzătoare unei zi normale de lucru.

Concentrația medie ponderată cu timpul pentru 8 ore se calculează cu formula:

$$CMPT = \frac{\sum C_i t_i}{\sum t_i} = \frac{C_1 t_1 + C_2 t_2 + \dots + C_n t_n}{8}$$

și se exprimă în mg/mc (miligrame pe metru cub de aer la 20°C și 101,3 kPa) sau ppm pentru agenți chimici și în fibre/c³ în cazul fibrelor (fibre respirabile care au diametrul sub 3 micrometri și lungimea fibrelor peste 5 micrometri, raportul lungime/diametru 3/1 și peste).

- Valoare limită maximă pe termen scurt (15 minute), reprezintă concentrația maximă medie sau limita de expunere la care lucrătorii pot fi expuși pentru o perioadă scurtă de timp, de maximum 15 minute.

Peste această concentrație nu trebuie să existe o expunere.

5. valoare limită biologică - limita concentrației, în mediul său biologic de referință, a unui agent chimic relevant, a metabolitului său ori a unui indicator al efectului;

§9 Valoarea limită biologică a unui agent chimic reprezintă un indicator biologic de expunere sau limita concentrației, în mediul său biologic de referință (ex. sânge, urină, păr), a unui agent chimic relevant, a metabolitului său ori a unui indicator al efectului, care ar corespunde expunerii prin inhalare, la o concentrație specifică în aer.

Valorile limită biologice obligatorii (VLBO) se regăsesc în Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006.

6. supraveghere a sănătății - evaluarea medicală a unui lucrător pentru a se determina starea sănătății aceluși individ, în relație cu expunerea la agenți chimici specifici în muncă;

§10 În Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006 prevederile referitoare la supravegherea sănătății lucrătorilor se aplică cumulativ cu prevederile generale și cele specifice menționate în fișele privind serviciile medicale profilactice, detaliate în funcție de expunerea profesională la agenți chimici prevăzute în Anexa nr.1 a Hotărârii Guvernului nr. 355/2007, cu modificările și completările ulterioare.

7. pericol - proprietatea intrinsecă, cu potențial de a dăuna, a unui agent chimic;

§11 Pericolul este proprietatea unui agent chimic de a afecta securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă.

Daunele rezultate de la locul de muncă se consideră a fi bolile, patologiiile și leziunile suferite ca urmare a sau cu ocazia unei activități desfășurate la locul de muncă.

Prezența unui agent chimic la locul de muncă poate provoca daune în trei situații:

- când expunerea la agentul chimic există (de exemplu: vaporii de la un produs prezent în atmosferă);
- când expunerea accidentală la agentul chimic este posibilă (de exemplu: pete de produse corozive, scurgerea unui gaz toxic în atmosferă);
- fără existența expunerii la agentul chimic (de exemplu: incendiu sau explozie a unui produs inflamabil sau exploziv).

8. risc - probabilitatea ca potențialul de a dăuna să produca efecte în condițiile utilizării și/sau expunerii.

§12 Riscul reprezintă probabilitatea ca un agent chimic să afecteze negativ starea de sănătate a lucrătorilor în condițiile utilizării lui și/sau expunerii la acesta.

În acest caz dauna rezultată în urma unei activități defășurate la locul de muncă este ca urmare a expunerii la agenți chimici, iar gravitatea riscului ca urmare a prezenței unui agent chimic la locul de muncă depinde de gravitatea daunei pentru sănătatea lucrătorului, folosind ca factor de corecție probabilitatea apariției în sine a acestor riscuri.

9. zonă de respirație a lucrătorului - zonă de formă emisferică, situată la nivelul feței lucrătorului, având raza de 0,3 m, măsurată de la mijlocul unei linii imaginare ce unește urechile

§13 Definirea zonei de respirație este utilă pentru măsurarea concentrației de agent chimic în aerul respirabil.

Monitorizarea agenților chimici la locul de muncă se face prin măsurarea concentrației de agent chimic în zona de respirație a lucrătorului urmată de compararea cu valorile limită de expunere profesională prevăzute în Anexele nr.1 și respectiv nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006.

10. fracție inhalabilă = fracțiunea inhalabilă - fracțiunea masică din totalul de particule în suspensie din aer care este inhalată pe nas și pe gură, particule cu diametrul aerodinamic mai mic de 100 micrometri

§14 Pentru un agent chimic sub formă de pulbere, din valoarea totală a concentrației de particule în suspensie în aerul respirabil s-a stabilit o valoare limită de expunere (a se vedea Anexa nr.4 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006) pentru acele particule cu diametrul aerodinamic mai mic de 100 μm .

Limita de expunere inhalabilă este mai restrictivă decât limita totală de expunere.

11. fracție respirabilă = fracțiune respirabilă - fracțiunea masică a particulelor inhalate care pătrunde până la căile neciliate - alveole, particule cu diametrul aerodinamic mai mic de 15 micrometri.

§15 Acestea sunt particule cu un diametru mai mic de 15 microni (un micron este 1/1000 mai mica decat un milimetru).

Datorita mărimii sale, fracțiunea respirabilă este capabilă de a intra în sistemul respirator uman.

Cu cât este mai mic diametrul particulelor cu atât este mai mare riscul potențial de sănătate. Particulele cu grosimea mai mare de 2,5 microni pot ajunge în plămâni, iar particulele cu diametrul mai mic de 2,5 microni pot pătrunde în alveole și apoi în fluxul sanguin.

Art. 6. Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale informează organizațiile lucrătorilor și ale angajatorilor cu privire la valorile limită de referință privind expunerea profesională, care sunt stabilite la nivelul Comisiei Europene.

§16 Valorile limită de referință stabilite la nivelul Comisiei Europene, sunt adoptate la nivel național prin Hotărâre de Guvern, potrivit datelor științifice și tehnice relevante, după consultarea Comisiei pentru securitate și sănătate în muncă privind agenții chimici periculoși înființată prin Ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1297/2906/2011.

Secțiunea a 3-a. Valori limită de expunere profesională și valori limită biologice

Art. 7.(1) Pentru orice agent chimic pentru care este stabilită la nivelul Uniunii Europene o valoare limită de referință privind expunerea profesională, se stabilește o valoare limită obligatorie națională de expunere profesională, ținând cont de valoarea limită existentă la nivel comunitar.

(2) Pentru orice agent chimic pentru care este stabilită la nivel comunitar o valoare limită obligatorie de expunere profesională, se stabilește o valoare limită obligatorie națională de expunere profesională corespondentă, ținând cont, în acest sens, de valoarea limită comunitară, fără a o depăși.

(3) Valorile-limită obligatorii naționale de expunere profesională ale agenților chimici, prevăzute la alin. (1) și (2), reflectă factorii de utilitate pentru a asigura sănătatea lucrătorilor la locul de muncă și sunt prevăzute în anexa nr. 1 sau 4, după caz. Valorile-limită stabilite potrivit art. 44 și datele științifice și tehnice relevante sunt comunicate Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

§17 În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, valorile limită naționale de expunere profesională la agenți chimici sunt obligatorii.

Acestea sunt stabilite ținând cont de datele științifice și tehnice relevante și de valorile limită de referință stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Pentru a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă valorile limită naționale nu pot fi mai mari decât valorile limită de referință stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Art. 8. - (1) Pentru orice agent chimic pentru care se stabilește o valoare limită biologică obligatorie la nivel comunitar, se stabilește o valoare limită biologică obligatorie națională, bazată pe valoarea limită a Uniunii Europene, fără să o depășească.

(2) Valorile limită biologice obligatorii naționale, prevăzute la alin. (1), se stabilesc pe baza unei evaluări științifice și a tehnicilor de măsurare disponibile, reflectă factorii de utilitate pentru a asigura sănătatea lucrătorilor la locul de muncă și sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Aceste valori limită se stabilesc potrivit art. 44 și, împreună cu datele științifice și tehnice relevante, sunt comunicate Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale

§18 Valorile limită biologice obligatorii (VLBO) naționale prevăzute în Anexa nr.2 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006 sunt stabilite ținând cont de datele științifice și tehnice relevante și de valorile limită obligatorii stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Valorile limită biologice obligatorii naționale pot fie egale sau mai mici decât valorile limită obligatorii stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Art. 9. - În cazul în care sunt revizuite sau introduse, după caz, valorile limită naționale pentru un agent chimic prevăzute la art. 7 și 8, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale informează Comisia Europeană și statele membre despre acest lucru și despre datele științifice și tehnice relevante.

§19 Atât valorile limită biologice obligatorii naționale de expunere profesională ale agenților chimici din Anexele nr.1 și respectiv nr. 4, cât și valorile limită biologice obligatorii naționale din Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, trebuie comunicate Comisiei Europene și statelor membre.

Art. 10. - Metode standardizate de măsurare și evaluare a concentrațiilor din aer la locul de muncă în legătură cu valorile limită de expunere profesională se stabilesc în conformitate cu recomandările practice elaborate de Comisia Europeană.

§20 Monitorizarea expunerii prin inhalare la agenți chimici în mediul de muncă, funcție de valoarea limită de expunere profesională (VLEP) trebuie făcută prin metode de măsurare și evaluare a concentrațiilor din aer la locul de muncă standardizate și/sau validate.

CAPITOLUL II- Obligațiile angajatorilor

Secțiunea 1. Determinarea și evaluarea riscului implicat de agenții chimici periculoși

Art. 11.(1) În îndeplinirea obligației sale de a asigura sănătatea și securitatea lucrătorilor în cadrul oricărei activități care implică agenți chimici periculoși, angajatorul ia măsurile preventive necesare, prevăzute la art. 7 alin. (1) - (3) din Legea nr. 319/2006, și include măsurile prevăzute în prezenta hotărâre.

(2) Angajatorul trebuie să se asigure că riscul pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor în procesul de muncă indus de un agent chimic periculos este eliminat sau redus la minimum. Este obligatorie respectarea valorilor-limită de expunere profesională la agenți chimici în mediul de muncă, prevăzute în anexele nr. 1 și 4, după caz, respectiv a valorilor-limită biologice tolerabile de lucrători, prevăzute în anexa nr. 2, cu menținerea concentrațiilor agenților chimici la cel mai scăzut nivel posibil.

(3) Valorile-limită prevăzute la alin. (2) reprezintă valori maxime admise.

§21 În conformitate cu prevederile Legii nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, angajatorul este obligat să ia măsurile preventive necesare pentru a asigura sănătatea și securitatea lucrătorilor în cadrul oricărei activități care implică agenți chimici periculoși.

Art. 12. - (1) Angajatorul, în îndeplinirea obligațiilor stabilite în art. 7 alin. (4) și în art. 12 alin.(1) din Legea nr. 319/2006, trebuie să determine existența oricărui agent chimic periculos la locul de muncă.

(1[^]1) Angajatorul trebuie să mențină un inventar/registru al agenților chimici periculoși manipulați în unitate, care să conțină referințe la fișele cu date de securitate aferente substanțelor și amestecurilor periculoase respective.

(2) În cazul în care se constată prezența agenților chimici periculoși la locul de muncă, angajatorul trebuie să evalueze orice risc referitor la securitatea și sănătatea lucrătorilor care decurge din prezența respectivilor agenți chimici, luând în considerare:

- a) proprietățile lor periculoase;
- b) informațiile puse la dispoziție de furnizor referitoare la securitatea și sănătatea lucrătorilor, cum ar fi fișele cu date de securitate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1.488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei, cu modificările și completările ulterioare;
- c) nivelul, tipul și durata expunerii, luând în considerare toate rutele posibile de expunere
- d) condițiile în care se desfășoară lucrul în prezența unor astfel de agenți, inclusiv cantitățile acestora;
- e) valorile limita de expunere profesională sau valorile limita biologice naționale;
- f) efectul măsurilor preventive luate sau care urmează să fie luate;
- g) concluziile care rezultă în urma supravegherii stării de sănătate deja efectuate, atunci când sunt disponibile.

§22 Acest articol definește cadrul și domeniul de aplicare al evaluării riscurilor cauzate de agenți chimici, în alte cuvinte, obiectul evaluării riscului este de a obține informațiile necesare, în scopul de a lua o decizie adecvată cu privire la necesitatea de a adopta măsuri preventive și tipul de măsuri care trebuie adoptate.

Eliminarea riscurilor evitabile ar trebui să fie efectuată de preferință în etapele de concepție și proiectare a activității de muncă.

Prima etapă a procesului de evaluare constă în determinarea prezenței agenților chimici la locul de muncă, datorită faptului că această împrejurare poate implica un risc care trebuie să fie evaluat.

Prezența unui agent chimic periculos va apărea ori de câte ori oricare dintre următoarele circumstanțe:

- este folosit ca materie primă, este fabricat, este generat ca un produs intermediar, deșeu, impuritate sau un produs secundar de reacție sau se formează sau intervine pentru orice motiv, în procesul de muncă de bază sau o activitate legată de acesta (de întreținere, manipulare, depozitare, reparații),
- este folosit, format sau eliberat în atmosferă în cursul activităților care nu sunt legate de procesul de muncă de bază (ex. curățenie, deratizare),

- acesta este temporar sau permanent depozitat la locul de muncă,
- acesta pătrunde din exterior (ex. prin ventilație, vehicule, etc).

Evaluarea riscurilor trebuie să se refere la toți agenții chimici periculoși la locul de muncă și procesul de evaluare trebuie să ia în considerare toate aspectele menționate mai jos în secțiunile succesive ale prezentului articol, considerate în întregime și nu fiecare aspect luat separat.

Riscurile care trebuie să fie evaluate sunt cele care rezultă din prezența unor agenți chimici periculoși (cu sau fără expunere la ei), care poate fi unul sau mai multe din următoarele:

- risc de inhalare,
- risc de absorbție prin piele,
- risc de contact cu ochii sau pielea,
- risc de ingestie,
- risc de reacții chimice periculoase care pot afecta securitatea și sănătatea lucrătorilor,
- risc de incendiu sau/si explozie.

Evaluarea riscurilor trebuie să fie efectuată de către persoane competente, care au un nivel adecvat de calificare și experiență, cu consultarea reprezentanților lucrătorilor sau, în lipsa acestora, direct a lucrătorilor.

Persoanele desemnate de angajator să efectueze evaluarea riscurilor trebuie să-și probeze competența demonstrând:

- (1) cunoașterea abordării generale a evaluării riscurilor;
- (2) capacitatea de a aplica aceste cunoștințe la locul de muncă și la sarcina cerută; aceasta comportă obligația:
 - (a) de a identifica problemele legate de securitate și sănătate;
 - (b) de a evalua și stabili ordinea de prioritate a nevoilor de acțiune;
 - (c) de a prezenta opțiunile posibile pentru a elimina sau a reduce riscurile și avantajele relative ale acestor opțiuni;
 - (d) de a evalua eficacitatea acestora;
 - (e) de a promova și comunica îmbunătățirile în domeniul securității și sănătății și bunele practici;
- (3) capacitatea de a identifica situațiile în care nu sunt în măsură să evalueze în mod adecvat riscurile fără ajutor și de a semnala necesitatea unei asistențe suplimentare.

Informațiile necesare pentru evaluarea riscurilor referitoare la securitatea și sănătatea lucrătorilor care decurge din prezența agenților chimici pot fi obținute din surse care sunt ușor accesibile, în principal de la producător sau furnizor, ca urmare a faptului că reglementările privind introducerea pe piață a produselor chimice periculoase impune producătorului sau furnizorului unui produs chimic periculos obligația de a furniza informațiile menționate în această secțiune.

Cu toate acestea, în acele cazuri în care reglementările anterioare nu se aplică, producătorul, furnizorul sau importatorul produsului în cauză trebuie să pună la dispoziția angajatorului, la cererea acestuia, toate informațiile care pot fi necesare pentru evaluarea riscurilor (ex. eticheta produsului, fișa cu date de securitate (FDS), valorile limită profesionale și biologice).

Cerințele de informare menționate trebuie să fie extinse la toate produsele care sunt generate în timpul procesului de producție.

Informații cu privire la proprietățile fizice, chimice și toxicologice ale agenților chimici pot fi obținute și din alte surse, cu condiția ca aceste informații să nu producă confuzie ca urmare a aplicării unor criterii diferite de cele adoptate de UE.

Toate condițiile de muncă care pot influența fiecare dintre riscurile legate de prezenta agenților chimici trebuie să fie analizate, nu numai cele referitoare la condițiile de utilizare ale agentului implicat în procesul de producție (cantitatea, gradul de izolare, temperatura, presiunea sau altele), dar, de asemenea, cele referitoare la situații posibile în care lucrătorii intervin (cum ar fi tipul de activitate sau continuitatea proceselor).

La evaluarea riscurilor trebuie luată în considerare și cantitatea de agent chimic prezent la locul de muncă.

Cantitatea relevantă pentru evaluarea riscului prin inhalare este dată de concentrația agentului chimic în aerul respirabil, în timp ce pentru evaluarea riscului de incendiu este dată atât de concentrația agentului chimic în aer cât și de masa agentului chimic depozitat la locul de muncă.

În legătură cu riscul unei reacții periculoase, cantitatea relevantă este dată de masa agentului chimic care intervine în reacție sau de masa reactivilor care pot da naștere formării unui agent chimic periculos (în cazul unei reacții nedorite).

Atunci când se referă la riscul de absorbție prin piele, cantitatea de agent chimic care urmează să fie luat în considerare este masa care poate fi menținută în contact cu pielea.

În plus, o atenție deosebită ar trebui acordată pentru informațiile privind capacitatea agenților chimici de a pătrunde în organism prin piele.

Această informație este inclusă în listele de valori limită de expunere profesională (a se vedea Anexa nr.1 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006), în forma unui notații specifice P.

Substanțele cu indicativul P (piele) pot pătrunde în organism prin pielea sau mucoasele intacte.

Indicativul P nu se referă la substanțele care au numai o acțiune locală de tip iritativ.

Acest avertisment indică, pe de o parte, că măsurarea concentrației în aer ar putea fi insuficientă pentru a cuantifica expunerea globală și, pe de altă parte, necesitatea de a adopta măsuri pentru a împiedica absorbția prin piele.

Prin urmare, pentru toți agenții cu această notație posibilitatea acestei căi de absorbție trebuie stabilită, analizând diferitele cauze ale expunerii cutanate, cum ar fi:

- contactul direct cu agentul chimic sau suprafețe contaminate,
- contactul cu hainele contaminate sau mănușile,
- condensarea vaporilor pe piele sau haine,
- depunerea particulelor de aerosoli,
- absorbția gazelor și vaporilor,
- injectarea la presiune înaltă.

În fiecare caz descris mai sus, cantitatea agentului chimic depinde de mecanismul agentului atunci când acționează asupra lucrătorului.

Trebuie luate în considerare valorile limită de expunere profesională stabilite în Anexele nr. 1, nr. 2 și respectiv nr. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006.

În caz contrar, pot fi folosite valorile limită de expunere profesională acceptate la nivel internațional.

Pentru ca evaluarea riscurilor să fie eficientă, riscul trebuie analizat pentru situația existentă la momentul evaluării, luând în considerare și efectul măsurilor preventive adoptate, dar și situațiile neobișnuite (situații de urgență, operațiuni speciale, accidente) care ar putea să apară în anumite condiții.

Rezultatele supravegherii stării de sănătate și a rapoartelor de accidente sau incidente în întreprindere constituie o sursă de informații reale și foarte valoroase care trebuie să fie luate în considerare în evaluarea riscului.

Art. 13. Angajatorul trebuie să se afle în posesia unei evaluări a riscului, în conformitate cu art. 12 din Legea nr. 319/2006, și să identifice ce măsuri trebuie luate potrivit art. 11 și 17 - 24 din prezenta hotărâre.

§23 În urma unei evaluări a riscurilor se pot obține informații cu privire la existența și importanța riscurilor datorate prezenței agenților chimici periculoși dar și informații utile pentru luarea unei decizii cu privire la măsurile de prevenire și protecție care sunt necesare pentru a elimina sau a reduce riscurile.

Prezența unui agent chimic periculos implică întotdeauna un risc pentru securitatea și sănătatea lucrătorului, iar scopul evaluării riscurilor este acela de a reduce riscurile la un nivel minim prin adoptarea unor măsuri de prevenire, de protecție a sănătății și de supraveghere, atât în condiții obișnuite cât și în condiții neobișnuite.

Art. 14 (1) Evaluarea riscului trebuie însoțită de documente prezentate într-o formă adecvată, în conformitate cu legislația și practica națională, și poate include o justificare a angajatorului referitoare la faptul că natura și amploarea riscurilor datorate agenților chimici nu necesită o altă evaluare detaliată a riscului.

§24 Evaluarea riscurilor trebuie să fie documentată, asigurându-se că astfel de documente sunt în orice moment disponibile în unitate.

Identificarea riscurilor va include lista agenților chimici periculoși care produc riscuri.

În acele cazuri în care rezultatul evaluării indică faptul că nu sunt necesare măsuri specifice de prevenire, justificarea documentației este esențială.

În cazul în care la evaluarea riscurilor au fost utilizate criterii și proceduri care sunt standardizate sau accesibile pentru publicul larg, este suficient să se facă trimitere la acestea, de exemplu: standardul SR EN 689:2003 - *Atmosfera locului de muncă. Ghid pentru evaluarea expunerii la agenți chimici pentru compararea cu valori limită și strategia de măsurare*.

În cazul în care procedura este o procedură internă a unității sau a fost preluată de la o sursă cu acces restricționat sau în cazul în care se aplică alte criterii, o copie a procedurii complete, împreună cu informațiile suplimentare necesare pentru a garanta adecvarea, ar trebui să fie incluse în documentație.

În acele cazuri în care riscul de expunere a fost evaluat fără măsurarea concentrației de agent chimic în aer, documentația va include o justificare asupra faptului că prevenirea și protecția corespunzătoare a fost realizată.

De asemenea, trebuie făcute referințe către metodele de măsurare, analiză sau de testare utilizate, precum și momentul aplicării.

În cazul metodelor de măsurare sau analitice, care sunt standardizate sau accesibile pentru publicul larg, este suficient să se dea referințele lor, de exemplu: *NIOSH Method 1602, Issue 2*.

Dacă metoda este o metodă internă a unității, o copie completă a metodei, împreună cu informațiile suplimentare pentru validarea acesteia, ar trebui să fie incluse în documentație.

De asemenea, trebuie identificat echipamentul de măsurare, atunci când sunt utilizate instrumentele directe de citire, sistemele de eșantionare și laboratorul responsabil pentru analiza probelor.

(2) Evaluarea riscului se actualizează, în special, dacă s-au produs schimbări semnificative din cauza cărora evaluarea ar fi depășită sau atunci când rezultatele supravegherii stării de sănătate fac necesar acest lucru.

§25 Evaluarea riscurilor ar trebui să fie actualizată în mod regulat, luând în considerare deteriorarea în timp a elementelor utilizate în procesul de producție.

Frecvența acestor actualizări va fi stabilită de comun acord de către angajator și reprezentanții lucrătorilor.

Frecvența pentru revizuirea evaluării riscurilor trebuie stabilită în funcție de viteza previzibilă cu care procesul de producție sau instalațiile acestuia se pot deteriora în timp, ducând la o creștere a riscului sau în cazul unei activități noi cu agenți chimici periculoși.

De asemenea, dacă s-au înregistrat modificări semnificative cu privire la starea de sănătate a lucrătorilor expuși la agenți chimici este necesară o nouă evaluare de risc.

(3) În evaluarea riscului trebuie incluse și anumite activități în cadrul întreprinderii sau al unității, cum ar fi întreținerea, în timpul căreia este previzibilă apariția unui risc de expunere semnificativ sau care, din alte cauze, pot avea efecte vătămătoare pentru securitate și sănătate, chiar după ce au fost luate toate măsurile tehnice.

§26 Evaluarea riscurilor trebuie să țină cont și de acele activități de natură extraordinară sau care nu fac parte din activitățile de lucru periodice (ex. întreținere, procesul de pornire și oprire, reînnoire, reparare, curățare, dezinfectare sau tratament cu produse biocide, situațiile de urgență, intervenții în caz de scurgeri sau de deversări accidentale sau de încărcare și descărcare a produselor și colectarea deșeurilor).

De multe ori, în aceste tipuri de operații, tocmai datorită faptului că nu sunt niște operații obișnuite, apar frecvent situații cu risc ridicat, care necesită adoptarea unor măsuri specifice de prevenire.

(4) În cazul activităților care implică expunerea la mai mulți agenți chimici periculoși, riscul trebuie evaluat pe baza riscului prezentat de toți acești agenți chimici în combinație.

§27 În cazul activităților care implică expunerea la mai mulți agenți chimici periculoși este important să se revizuiască toate informațiile care pot fi disponibile cu privire la efectele combinate astfel încât să se recunoască și să fie luate în considerare acele cazuri de efecte sinergice, care trebuie să fie tratate cu o atenție specială.

Art. 15. În cazul unei activități noi care implică agenți chimici periculoși, procesul de muncă trebuie să înceapă numai după ce a fost realizată o evaluare a riscului acelei activități și după luarea măsurilor de prevenire identificate ca necesare.

§28 În cazul unei activități noi cu agenți chimici periculoși, evaluarea riscului se va face înainte de începerea activității, prin similitudine cu alte activități ale căror riscuri au fost deja evaluate în mod direct.

De exemplu, expunerea poate fi estimată, în situații similare, știind care sunt riscurile date de prezența unor substanțe cu o volatilitate similară.

De asemenea, trebuie să fie luate în considerare măsurile de precauție pentru manipularea acestor produse indicate în fișele cu date de securitate corespunzătoare.

Art. 16. Ghidurile practice care detaliază prevederile referitoare la evaluarea riscurilor și la aplicarea măsurilor de prevenire pentru diminuarea acestora vor fi elaborate în conformitate cu recomandările practice ale Comisiei Europene.

§29 Prezentul ghid a fost elaborat în conformitate cu prevederile acestui articol.

Secțiunea a 2-a. Principii pentru prevenirea riscurilor asociate cu agenții chimici periculoși și pentru aplicarea prezentei hotărâri potrivit evaluării de risc

Art. 17. Angajatorul este obligat să ia măsuri de eliminare sau de reducere la minimum a riscurilor pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor în procesele de muncă în care sunt implicați agenți chimici periculoși, în special prin:

§30 În conformitate cu art. 6, alin. (1) din Legea 319/2006, angajatorul are obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă.

În acest sens, principalul responsabil pentru luarea unor măsuri de eliminare sau de reducere a riscurilor în procesele de muncă în care sunt implicați agenți chimici periculoși este angajatorul.

Luând în considerare faptul că, ori de câte ori un agent chimic periculos este prezent, va exista un risc, într-o măsură mai mare sau mai mică, acțiunile prioritare de prevenire trebuie să aibă în vedere eliminarea agentului chimic periculos prin înlocuirea sa cu un alt agent chimic care nu este periculos sau care este mai puțin periculos sau prin modificarea procesului care le generează.

Acest obiectiv trebuie să fie menținut, chiar și atunci când măsurile legale specifice de prevenire și protecție sunt îndeplinite.

Dacă eliminarea agenților chimici periculoși nu este posibilă, angajatorul trebuie să aibă în vedere alte măsuri preventive de reducere a riscurilor care decurg din prezența acestor agenți.

Principiile generale ale acțiunii de prevenire cuprind aplicarea tehnicilor care permit atingerea obiectivelor care sunt de bază și prioritare pentru reducerea riscurilor.

În formularea acestui articol, conținutul secțiunilor a), b), c) și d) constituie tehnici sau măsuri pentru atingerea obiectivelor indicate în secțiunile e), f) și g).

a) proiectarea și organizarea sistemelor de lucru la locul de muncă;

§31 Proiectarea corectă și organizarea lucrului va permite păstrarea cantităților de agenți chimici periculoși la locul de muncă la cele care sunt strict necesare pentru cerințele procesului, pentru a limita sau elimina nevoia de a manipula manual acești agenți chimici, a delimita sau separa locurile în care agenții periculoși sunt utilizați, etc.

b) dotarea cu echipament corespunzător pentru lucrul cu agenții chimici, elaborarea și implementarea procedurilor de întreținere, care să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor în procesul de muncă;

§32 Dotarea cu echipament de muncă corespunzătoare pentru lucrul cu agenți chimici se va face întotdeauna ținând cont de caracteristicile agentului chimic care va fi utilizat și mediul în care va fi instalat.

La achiziționarea echipamentului de muncă, angajatorul trebuie să ia în considerare prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în munca de către lucrători a echipamentelor de muncă.

Angajatorul are **obligatia să achiziționeze** în vederea utilizării numai echipamente care respectă, încă din faza de proiectare și fabricare, reglementările care se aplică acestora.

A se vedea *Ghidul mașini*, ediția 2012 publicat de către Comisia Europeană.

A se vedea *Ghidul de implementare a legislației române referitoare la condițiile introducerii pe piață a mașinilor*.

În funcție de tipul și categoria în care se încadrează echipamentul de muncă și respectiv data la care acesta a fost introdus pe piață pentru prima dată, se aplică obligatoriu cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în Anexa nr.1 și, după caz, Anexa nr.2 a Hotărârii Guvernului nr.1146/2006.

A se vedea *Ghidul de securitate și sănătate în muncă privind utilizarea echipamentelor de muncă*.

Echipamentele de muncă care produc sau utilizează substanțe periculoase trebuie să respecte prevederile standardelor:

- SR EN 626-1+A1:2008 - Securitatea masinilor. Reducerea riscurilor pentru sănătate datorate substantelor periculoase emise de masini. Partea 1: Principii și condiții tehnice pentru producătorii de masini;
- SR EN 626-2+A1:2008 - Securitatea masinilor. Reducerea riscurilor pentru sănătate datorate substantelor periculoase emise de masini. Partea 2: Metodologie care conduce la proceduri de verificare.

Alte informațiile legate de standardele române care transpun standardele europene armonizate, publicate conform Comunicării Comisiei 2012/C 256/01 publicată în JO al UE nr. C256/01 din 24.08.2012, se găsesc la adresa URL: <http://www.inpm.ro>, link-Organism de certificare ICSPM-CS.

Lista standardelor române care transpun standardele europene armonizate se actualizează ori de câte ori Comisia Europeană publică, în JO al UE, Comunicări referitoare la standardele europene armonizate declarate în aplicarea Directivei 2006/42/CE

De întreținere, cum se efectuează în conformitate cu instrucțiunile stabilite de producător în Cartea tehnică/Manual de utilizare sau, în lipsa acestora, menținerea caracteristicilor echipamentelor de muncă depinde de condițiile de utilizare, sau orice altă circumstanță normală sau excepțională, care poate să afecteze securitatea echipamentului, fapt care poate produce deteriorarea acestuia sau inadaparea la condițiile de lucru reale.

Instrucțiunile prevăzute în Cartea tehnică- Manual de utilizare a echipamentului de muncă trebuie să conțină informații referitoare la utilizarea, reglarea și întreținerea fără ca persoanele să fie expuse unui risc, atunci când aceste operații sunt efectuate în condițiile prevăzute de producător, dar și ținându-se cont de orice utilizare defectuoasă care poate fi așteptată în mod previzibil.

În cazul mașinilor instrucțiunile conținute în Cartea tehnică/Manual de utilizare trebuie:

1.7.4.2. Conținutul instrucțiunilor

Fiecare instrucțiune trebuie să conțină, după caz, cel puțin, următoarele informații:

- a)** sediul social și adresa completă ale producătorului și ale reprezentantului său autorizat;
- b)** denumirea mașinii, așa cum este indicată pe aceasta, cu excepția numărului de serie (a se vedea pct. 1.7.3);
- c)** declarația CE de conformitate sau un document care prezintă conținutul declarației CE de conformitate, indicând caracteristicile mașinii, fără să se includă în mod obligatoriu numărul de serie și semnătura;
- d)** o descriere generală a mașinii;
- e)** planurile, schemele, descrierile și explicațiile necesare pentru utilizarea, întreținerea și repararea mașinii, inclusiv pentru verificarea funcționării corecte a acesteia;
- f)** o descriere a postului (posturilor) de lucru susceptibil (susceptibile) să fie ocupate de către operatori;
- g)** o descriere a utilizării normale a mașinii;
- h)** avertismentele referitoare la contraindicații legate de utilizarea mașinii care, din experiență, pot să existe;
- i)** instrucțiunile de asamblare, instalare și montare, inclusiv planurile, schemele și mijloacele de fixare și descrierea șasiului sau a instalației pe care mașina urmează a fi montată;
- j)** instrucțiunile referitoare la instalarea și montajul destinat să reducă zgomotul și vibrațiile;
- k)** instrucțiunile referitoare la punerea în funcțiune și utilizare a mașinii și, după caz, instrucțiunile referitoare la instruirea operatorilor;
- l)** informațiile legate de riscurile reziduale care subzistă în ciuda aplicării de măsuri de integrare a securității în proiectarea mașinii și dacă au fost adoptate măsuri de protecție și măsuri de prevenire complementare;
- m)** instrucțiunile referitoare la măsurile de protecție care trebuie luate de către utilizatori, inclusiv, după caz, echipamentul individual de protecție care trebuie prevăzut;
- n)** caracteristicile esențiale ale uneltelor care pot fi montate pe mașină;

o) condițiile în care mașinile îndeplinesc cerința de stabilitate în timpul utilizării, transportului, asamblării ori al dezasamblării, dacă acestea sunt scoase din funcțiune, sau în timpul verificărilor ori defectărilor previzibile; **p)** instrucțiunile care permit garantarea faptului că operațiile de transport, manipulare sau depozitare se pot realiza în condiții de securitate, indicându-se masa mașinii și a diferitelor sale părți componente, atunci când acestea trebuie să fie, în mod regulat, transportate separat; **q)** modul de operare care trebuie urmat în cazul unui accident sau al unei defectări; în cazul în care există probabilitatea producerii unui blocaj, modul de operare care trebuie urmat pentru a permite deblocarea în condiții de securitate; **r)** descrierea operațiilor de reglare și mentenanță care trebuie efectuate de către utilizator, inclusiv măsurile de prevenire care trebuie să fie respectate; **s)** instrucțiunile menite să permită ca reglarea și mentenanța să fie efectuate în condiții de securitate, inclusiv măsurile de protecție care trebuie să fie luate pe durata acestor operații; **t)** specificațiile referitoare la piesele de schimb care trebuie utilizate, dacă acestea afectează sănătatea și securitatea operatorilor; **u)** următoarele informații referitoare la emisia de zgomot aerian:

- nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A, la posturile de lucru, dacă aceasta depășește 70 dB (A); dacă acest nivel nu depășește 70 dB (A), acest fapt trebuie specificat;
- valoarea maximă a presiunii acustice instantanee ponderată C, la posturile de lucru, dacă aceasta depășește 63 Pa (130 dB prin raportare la 20 μ Pa);
- nivelul de putere acustică ponderată A emis de mașină, dacă nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A, la posturile de lucru, depășește 80 dB (A).

Aceste valori trebuie să fie realmente măsurate pentru mașina respectivă sau stabilite pe baza măsurărilor realizate pentru o mașină comparabilă din punct de vedere tehnic, care este reprezentativă pentru mașina ce urmează a fi produsă.

În cazul mașinilor de dimensiuni foarte mari, în locul nivelului de putere acustică ponderat A poate fi specificat nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A în poziții precizate din jurul mașinii.

În situația în care nu sunt aplicabile standarde armonizate, nivelurile acustice trebuie să fie măsurate utilizându-se cea mai adecvată metodă de măsurare pentru mașină. Dacă valorile de emisie sonore sunt indicate, incertitudinile legate de aceste valori trebuie să fie precizate. Condițiile de funcționare a mașinii trebuie să fie descrise în timpul măsurărilor, precum și metodele care au fost folosite pentru măsurare.

Dacă postul sau posturile de lucru nu a (au) fost definit (definite) sau nu poate (pot) fi definit (definite), nivelul de presiune acustică ponderată A trebuie să fie măsurat la o distanță de 1 m de suprafața mașinii și la o înălțime de 1,60 m față de sol sau de platforma de acces. Poziția și valoarea maximă a presiunii acustice trebuie să fie indicate.

Dacă reglementările specifice prevăd alte prescripții pentru măsurarea nivelurilor de presiune sau de putere acustică, acele reglementări trebuie să fie aplicabile, iar prescripțiile corespunzătoare prezentului punct nu se aplică;

v) dacă mașina este susceptibilă să emită radiații neionizante care riscă să pună în pericol persoanele, în special persoanele care folosesc dispozitive medicale implantabile active sau neactive, informațiile referitoare la radiația emisă pentru operator și pentru persoanele expuse.

1.7.4.3. Documente comerciale

Documentele comerciale care însoțesc mașina trebuie să nu fie în contradicție cu instrucțiunile care conțin aspectele legate de sănătate și securitate. Documentele comerciale care descriu caracteristicile de performanță a mașinii trebuie să conțină aceleași informații referitoare la emisii care sunt conținute în instrucțiuni.

Echipamentele de muncă și instalațiile folosite trebuie să fie supuse la o planificare strictă a inspecțiilor și a mentenanței/întreținerii, cu înregistrarea documentată a acestor inspecții și întrețineri, ținând cont de prevederile stabilite prin instrucțiunile conținute de Cartea tehnică/Manualul de utilizare a echipamentului respectiv.

Procedurile de mentenanță/întreținere sunt esențiale pentru realizarea acestei operațiuni.

În conformitate cu prevederile alin (2) al art.5 din Hotărârea Guvernului nr.1146/2006, legat de operațiunile de întreținere, reparare sau de modificare a unui echipament de muncă, performanța care implică un risc specific pentru lucrători, acestea trebuie să fie încredințate numai lucrătorilor instruiți în mod special pentru aceste activități.

Lucrătorii care vor efectua aceste operațiuni, care implică riscuri specifice, trebuie să aibă competența profesională și formarea necesară.

În general, o atenție deosebită trebuie acordată informațiilor, în acest caz, instrucțiunilor de lucru și a celor legate de formare pentru efectuarea lucrărilor de întreținere în condiții de securitate adecvate, în special în scopul prevenirii accidentelor la locul de muncă în timpul îndeplinirii acestui tip de muncă.

c) reducerea la minimum a numărului de lucrători expusi sau care pot fi expusi;

§33 Atunci când se planifică distribuția posturilor de lucru și sarcinile care urmează să fie efectuate în fiecare dintre acestea, este întotdeauna posibil să se solicite optimizarea expunerilor, în sensul de a asigura faptul că numărul lucrătorilor expuși este păstrat la un nivel minim.

d) reducerea la minimum a duratei și intensității de expunere;

§34 Timpul de expunere pentru poate fi redus la minim prin rotația posturilor de lucru sau repartizarea sarcinilor între lucrători.

De asemenea, toate activitățile care impun utilizarea unor agenți chimici periculoși trebuie să se desfășoare în locații bine ventilate.

Aceste principii trebuie să fie aplicate ori de câte ori agenții chimici periculoși sunt implicați. În anumite circumstanțe, aplicarea acestor principii, împreună cu cerințele de informare și de formare profesională, poate fi suficientă pentru a evita sau a reduce la minimum riscurile pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor, chiar și atunci când agenții chimici periculoși sunt prezenți.

e) măsuri corespunzătoare de igienă;

§35 Implementarea de bune practici de igienă personală este o cerință elementară ce poate contribui într-o mare măsură la eliminarea sau reducerea riscurilor cauzate de expunerea la agenți chimici periculoși.

În cazul prezenței agenților chimici periculoși în zona de lucru, trebuie interzis să se mănânce, să se bea și să se fumeze în zona de lucru.

Trebuie asigurată o bună igienă personală înainte de masă, înainte de a bea, de a fuma, înainte de utilizarea toaletei sau de folosirea cosmeticelor.

Trebuie asigurate puncte de spălare a ochilor în zona de lucru pentru cazurile de urgență și dușuri de protecție.

Hainele de lucru trebuie separate de hainele de stradă și spălate înainte de reutilizare.

Trebuie luate în considerare nevoile specifice ale lucrătoarelor gravide și care alăptează.

Caracteristicile pardoselii, plafoanelor și pereților locurilor de muncă vor fi astfel încât să permită curățarea corectă și în același timp impermeabilizarea completă împotriva agenților chimici, care ar putea fi proiectați, vărsați, etc.

În cazul unei scurgeri sau deversări accidentale, acumularea spațială sau temporală trebuie să fie evitată, iar pardoselile trebuie să permită agenților periculoși să fie colectați sau drenați într-un loc sigur.

Eliminarea sau curățarea scurgerilor mici vor fi efectuate, în funcție de caz, utilizând agenți de neutralizare sau absorbante care, odată folosite, vor fi depozitate în containere de deșeuri, pentru colectarea lor ulterioară și atunci când este cazul, tratamentul ulterior.

Operațiunile de curățare, indiferent dacă sunt programate sau unice, nu ar trebui să constituie în sine o sursă de risc pentru lucrătorii care le îndeplinesc sau pentru terțe persoane.

În scopul de a garanta acest lucru, trebuie să existe proceduri care vizează garantarea faptului că aceste operațiuni vor fi efectuate la momentul oportun și de către persoanele potrivite folosind mijloace și metode adecvate.

f) reducerea cantității de agenți chimici prezenți la locul de muncă la nivelul minim necesar pentru tipul de activitate respectivă

§36 Nu se vor depozita în zona de lucru agenți chimici periculoși în cantități mai mari decât cea necesară pentru o zi de lucru.

Prin depozitarea unor cantități mai mari în zona de lucru va crește riscul în acea zonă.

Prin organizarea corectă a locului de muncă se vor putea păstra la locul de muncă numai cantitățile de agenți chimici care sunt strict necesare pentru cerințele procesului.

g) proceduri adecvate de lucru care includ în special reglementări tehnice privind manipularea, depozitarea și transportul în condiții de siguranță la locul de muncă ale agenților chimici periculoși și ale deșeurilor care conțin asemenea agenți chimici.

§37 O procedură de lucru bine concepută poate evita expunerile inutile sau poate reduce riscul atunci când eficacitatea măsurii preventive depinde de intervenția corectă a lucrătorului.

Art. 18. (1) Dacă rezultatele evaluării riscurilor prevăzute la art. 12 indică prezența unui risc pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, se aplică măsurile specifice de protecție, prevenire și supraveghere prevăzute la art. 19 - 29 și la art. 38 - 42 din prezenta hotărâre.

(2) Dacă rezultatele evaluării riscurilor, conform art. 12, arată că datorită cantității de agent chimic periculos prezent la locul de muncă există doar un risc redus pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, iar măsurile luate în conformitate cu art. 11 alin. (1), art. 17 și art. 20 alin. (4) sunt suficiente pentru a diminua acel risc, atunci prevederile art. 19 - 29 și 38 - 42 nu se aplică.

§38 Necesitatea de a adopta măsuri de prevenire specifice vor fi determinate de evaluarea riscurilor, din care se pot trage concluzii cu privire la măsurile specifice care urmează să fie implementate.

Secțiunea a 3-a. Măsuri specifice de protecție și prevenire

Art. 19. Angajatorul va asigura ca riscul pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor cauzat de prezența la locul de muncă a unui agent chimic periculos este eliminat sau redus la minimum.

§40 Obligația angajatorului de a asigura eliminarea sau reducerea la minim a riscului unui agent chimic periculos pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă este partea acestei secțiuni care trebuie să fie evidențiată.

Art. 20. (1) În aplicarea art. 19 se recurge, de regulă, la substituție, prin care angajatorul evită utilizarea unui agent chimic periculos, înlocuindu-l cu un agent sau proces chimic care, în condițiile utilizării, nu este periculos sau este mai puțin periculos pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, după caz.

§41 Prima consecință a acestei obligații este preferința explicită de a evita utilizarea agentului chimic periculos prin utilizarea unui agent chimic mai puțin periculos sau printr-un proces care, în condițiile sale de utilizare, implică un risc mai mic.

De exemplu, ca alternativă la adăugarea de substanțe chimice utilizate în mod obișnuit atunci când se produce hârtie de patiserie, cum ar fi acidul perfluorooctanoic (PFOA) este aceea de a produce o hârtie de patiserie naturală, prin rafinarea fibrelor de celuloză într-un mod mecanic ce creează un strat de rafinare foarte dens, care acționează ca un ulei natural.

(2) Atunci când tipul activității nu permite eliminarea riscului prin substituție, ținând cont de activitatea și evaluarea riscului prevazute la art. 12-16, angajatorul asigură reducerea la minimum a riscului prin aplicarea măsurilor de protecție și prevenire.

§42 A doua consecință este aceea că, în cazul în care nu este posibilă înlocuirea agentului sau modificarea procesului utilizat, prezența agentului chimic sau expunerea lucrătorilor trebuie să fie reduse la minimum.

În acele cazuri în care riscul apare ca urmare a expunerii la un agent chimic periculos, evaluarea riscurilor poate ajunge la concluzia că măsurătorile periodice ale concentrațiilor în aerul locului de muncă trebuie să fie programate.

Măsurătorile regulate pot fi privite ca o măsură preventivă specifică și constituie un tip de control, care se repetă cu o frecvență care va depinde de rezultatul măsurătorilor anterioare și care servesc pentru verificarea menținerii eficacității măsurilor preventive adoptate.

Ori de câte ori depășirea unei valori limită de expunere profesională este detectată, angajatorul trebuie să acționeze imediat pentru a remedia situația prin adoptarea unor măsuri de prevenire și de protecție.

Obiectivul măsurilor preventive trebuie să fie acela de a nu depăși valoarea limită de expunere profesională în condițiile în care este stabilită (expunerea zilnică sau expunerea pe termen scurt).

(3) În ordinea priorității, măsurile prevazute la alin. (2) includ:

- a) proiectarea unor procese de muncă și control tehnic adecvate și utilizarea echipamentelor și materialelor potrivite, astfel încât să se evite sau să se reducă la minimum emiterea de agenți chimici periculoși care pot prezenta un risc pentru siguranța și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă;
- b) aplicarea unor măsuri de protecție colectivă la sursa riscului, cum ar fi ventilația adecvată și măsurile potrivite de organizare;
- c) aplicarea unor măsuri de protecție individuală, inclusiv asigurarea echipamentului individual de protecție, dacă expunerea nu poate fi prevenită prin alte mijloace.

§43 Ordinea priorității pentru stabilirea unor măsuri de reducere a riscului indică faptul că o măsură preventivă a unui ordin inferior ar trebui acceptată numai în cazul în care măsurile de ordin superior nu sunt aplicabile în cazul în cauză sau sunt insuficiente pentru a elimina riscul.

În majoritatea expunerilor riscul apare din cauza existenței unui agent chimic periculos, care este manipulat sau prelucrat într-o instalație, situată în incintă, în urma unei proceduri de lucru stabilite anterior.

Acestea sunt elementele la care măsurile preventive ar trebui aplicate, în scopul de a elimina sau a reduce riscul și ordinea în care acestea au fost prezentate este aceea pentru aplicarea unor astfel de măsuri, ca urmare a faptului că cu cât este mai mică nevoia de intervenție umană în scopul de a realiza implementarea lor cu atât va fi mai mare eficacitatea acestora.

În ceea ce privește măsurile de protecție individuală, acestea vor fi utilizate atunci când măsurile de prevenire și protecție colective sau organizatorice aplicate sunt insuficiente sau tehnic imposibile sau nu pot fi adoptate imediat și trebuie să se recurgă la utilizarea provizorie a protecției individuale.

Dacă este vorba de o operațiune unică, care nu justifică implementarea unor măsuri permanente, este necesar să se garanteze că utilizarea echipamentului individual de protecție (EIP) oferă un nivel de protecție echivalent cu cel asigurat de măsurile pe care le înlocuiesc.

Pentru aceste operațiuni trebuie să se utilizeze echipamente care respectă Hotărârii Guvernului nr. 115/2004 privind stabilirea cerințelor esențiale de securitate ale echipamentelor individuale de protecție (EIP) și a condițiilor pentru introducerea lor pe piață.

Art. 21. Măsurile prevăzute la art. 20 sunt completate cu cele de supraveghere a stării de sănătate, conform art. 38 - 42, dacă natura riscului o cere.

§44 Angajatorul să asigure supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor în raport cu riscurile datorate expunerii la agenți chimici.

Toate activitățile de supraveghere a stării de sănătate se desfășoară în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, modificată și completată prin HG nr. 1169/2011.

Supravegherea medicală a lucrătorilor trebuie să fie realizată înainte de începerea expunerii la agenți chimici și apoi la intervale regulate de timp.

Art. 22. Dacă nu demonstrează clar prin alte mijloace de evaluare că, în conformitate cu art. 20, au fost luate măsuri adecvate de prevenire și protecție, angajatorul efectuează măsurările necesare ale agenților chimici care pot prezenta un risc pentru sănătatea lucrătorului la locul de muncă, în mod regulat și ori de câte ori se produce vreo schimbare a condițiilor care pot afecta expunerea lucrătorilor la agenți chimici, în special cu privire la valorile limită de expunere profesională.

§45 Măsurarea concentrației de agenți chimici care pot prezenta un risc pentru sănătatea lucrătorilor la locul de muncă se va face la schimbarea unor tehnologii sau a altor condiții de muncă (schimbarea furnizorului de produse chimice, modificarea sistemului de ventilație etc.).

Periodicitatea cu care se vor efectua determinări ale concentrațiilor de agenți chimici va fi stabilită funcție de ritmul de îmbătrânire a instalațiilor și/sau a echipamentelor.

Art. 23. (1) În îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 12 - 16 sau care decurg, pe cale de consecință, din acestea, angajatorul ține seama de rezultatele procedurilor prevăzute la art. 22.

(2) În situația în care o valoare limită de expunere profesională stabilită efectiv la nivel național a fost depășită, angajatorul ia măsuri imediat, ținând cont de natura acelei limite, pentru a remedia situația prin aplicarea măsurilor preventive și de protecție.

§46 Dacă în urma monitorizării expunerii prin inhalare la agenți chimici în mediul de muncă prin măsurarea concentrațiilor agenților chimici în aerul respirabil și compararea acestora cu valorile limită obligatorii naționale de expunere profesională (VLEP) se constată depășirea acestora din urmă, angajatorul este obligat să ia măsuri imediate.

Art. 24.(1) Pe baza evaluării globale și a principiilor generale pentru prevenirea riscurilor prevăzute la art. 11 alin. (1), art. 12-18 și la art. 20 alin. (4) angajatorul ia măsuri tehnice și/sau organizatorice potrivite cu natura operațiunii, inclusiv depozitarea, manipularea și separarea agenților chimici incompatibili, asigurând protecția lucrătorilor împotriva riscurilor care decurg din proprietățile fizico-chimice ale agenților chimici.

§47 În cazul în care nu este posibil să se înlocuiască agentul chimic periculos, atunci măsurile tehnice și organizatorice care urmează să fie adoptate, în urma unei ordini a priorității, vor fi direcționate către stabilirea unor condiții de utilizare în care riscul este redus la minimum.

La depozitarea agenților chimici o distincție trebuie făcută între zonele dedicate exclusiv depozitării și situațiile în care, datorită nevoilor procesului, prezența unor cantități de produse chimice periculoase la locul de muncă este necesară.

În primul caz, în măsura în care acestea sunt aplicabile, depozitarea trebuie să respecte prevederile regulamentelor de depozitare a produselor chimice și instrucțiunile lor tehnice suplimentare.

Aceste informații pot fi luate din fișele cu date de securitate.

Este esențial să se stabilească un plan de depozitare, care, în cazul unui incident (scurgere, deversare, incendiu, etc), permite cunoasterea rapidă și precisă a naturii produselor depozitate, cantitatea lor și amplasarea acestora în cadrul depozitului.

Pentru aceasta, măsurile de bază trebuie să fie luate în considerare și implementate pentru depozitarea în siguranță a agenților chimici periculoși.

Dintre acestea, următoarele sunt de remarcat:

- depozitul trebuie amplasat în condiții de securitate. Trebuie să se garanteze faptul că locația depozitului este la o distanță sigură de zonele de proces și de alte clădiri (de exemplu, stația de transformare, etc) și alte posibile interferențe externe (de exemplu, inundații, alunecări de teren, etc), care ar putea contribui la creșterea riscului substanțelor depozitate,
- gruparea produselor pe tipuri de riscuri, evitând depozitarea în comun a produselor incompatibile sau foarte reactive, în scopul de a garanta păstrarea corectă și în siguranță a agenților chimici diferiți. Fișa cu date de securitate a produsului ar trebui să fie consultată în fiecare caz și, în particular, capitolele 3 și

7 din fișă, care corespund cu "identificarea pericolelor" și respectiv "manipulare și depozitare",

- să stabilească și să respecte cantitățile maxime de produse chimice depozitate și înălțimile maxime de depozitare,
- plasarea produselor păstrate în recipiente autorizate, în conformitate cu cerințele din reglementările în vigoare privind transportul de mărfuri periculoase,
- menținerea liberă a căilor de acces și a suprafețelor de depozitare,
- menținerea unor rute de evacuare și ieșirilor de urgență libere și semnalizate,
- etichetarea și, atunci când este cazul, cerințele de re-etichetare în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor*,
- instrucțiuni de lucru,
- proceduri în caz de incidente (scurgeri, deversări, emisii și cazuri similare),
- proceduri în caz de situații de urgență.

Operațiunile de manipulare, care dau naștere în general unui număr important de accidente, multe dintre ele cu consecințe grave, necesită implementarea unor proceduri de lucru.

În legătură cu măsurile de prevenire în transportul intern de agenți chimici periculoși, trebuie să fie luate în considerare următoarele:

- în măsura în care este posibil, transportul manual sau utilizarea internă a vehiculelor trebuie să fie evitată, precum și utilizarea conductelor și furtunurilor flexibile, care, datorită mobilității acestora, pot fi deteriorate.
- containerele și ambalajele utilizate pentru transportul intern al agenților chimici periculoși trebuie să corespundă cu ceea ce se cere pentru transportul de mărfuri periculoase. Acestea trebuie să fie gestionate în mod corespunzător în scopul garantării că selecția acestora, depozitarea, manipularea și eliminarea se realizează în conformitate cu un plan stabilit. Containerelor pentru depozitarea agenților chimici periculoși trebuie să aibă proprietățile fizico-chimice necesare, funcție de caracteristicile agenților chimici și condițiile de utilizare și de transport. Întâietate ar trebui acordată utilizării recipientelor de metal, cu condiția ca acestea să fie compatibile cu agenții chimici pe care îi conțin, deoarece acestea oferă garanții mai mari de securitate,
- identificarea conductelor prin care circulă agenții chimici periculoși trebuie să se facă în conformitate cu prevederile *Hotărârii Guvernului nr.971/2006 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă*,
- conductele trebuie să fie protejate împotriva riscurilor mecanice (lovituri, etc), în special în zonele în care circulă echipamente mobile,
- conductele ar trebui să fie instalate în așa fel încât acumularea de lichide în interior să fie evitată; în consecință, conductele orizontale trebuie să aibă o pantă ușoară pentru a facilita drenajul iar supapele ar trebui să fie montate la punctele de scurgere ale acestora,

- valvele de eliberare a presiunii ar trebui să fie montate pe toate conductele care pot fi supuse presiunii care depășește cu mai mult de 10% presiunea maximă de lucru acceptată. Dacă produsul evacuat poate fi periculos, acesta ar trebui să fie pompat într-o stație de tratare sau, după caz, într-o zonă sigură,
- conductele subterane care conțin lichide inflamabile, corozive sau toxice trebuie să fie evitate. În acele cazuri în care, în mod excepțional, există porțiuni de conducte subterane sau non-vizibile, trebuie asigurată o protecție corespunzătoare în așa fel încât să fie în măsură să detecteze și să rețină scurgerile (de exemplu: conducte duble, canal la containerul de colectare, etc.). Nodurile de dilatare și nesudate trebuie să fie evitate în aceste porțiuni,
- dacă instalațiile și echipamentele trebuie să fie izolate, ar trebui să fie utilizate centuri în plus la blocarea supapelor la punctele strategice, astfel încât prevenirea fluxului liber de agenți chimici periculoși să fie garantată,
- trebuie să se facă toate eforturile pentru asigurarea că supapele de control manual se află în locuri accesibile și sunt protejate cu paravane atunci când pot apărea jeturi sau scurgeri. În general, acest paravan ar trebui să se aplice la toate aceste puncte în sistemul de conducte unde există posibilitatea de a izbucni lichide aproape de punctele de operare și căile de circulație unde lucrătorii pot fi expuși.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) sunt luate, în ordinea priorității, în special, pentru:
a) a preveni prezența la locul de muncă a concentrațiilor periculoase ale substanțelor inflamabile sau a cantităților periculoase de substanțe chimice instabile, în cazul în care natura muncii permite acest lucru;

§48 Primul obiectiv care trebuie atins constă în identificarea combustibililor și surselor de aprindere prezente în mediul de lucru, pentru eliminarea lor imediată sau controlul acestora.

Pentru a evita prezența concentrațiilor periculoase ale substanțelor inflamabile sau a cantităților periculoase de substanțe chimice instabile sau incompatibile la locul de muncă, prezența lor trebuie să fie redusă la cantitatea minimă necesară pentru a acoperi cerințele procesului sau operațiunii care urmează să fie efectuată pe tură sau zi lucrătoare, depozitând cele care nu sunt necesare într-o incintă specifică și adecvată pentru depozitarea lor.

Acei agenți care, din motive de operare trebuie să fie prezenți la locul de muncă vor fi depozitați astfel încât să fie garantat un control eficient al riscurilor, astfel:

- agenții chimici periculoși prezenți la locul de muncă vor fi depozitați astfel încât să se evite proximitatea dintre substanțele incompatibile sau foarte reactive.
- lichidele inflamabile la locul de muncă trebuie să fie păstrate în recipiente care garantează siguranța utilizării acestora.
- coexistența în același spațiu a produselor incompatibile care pot da naștere la o creștere a riscului ar trebui să fie evitată. În acest scop, o separare fizică prin distanță sau prin compartimentarea dintre zone trebuie să fie menținută.
- operațiunile cu gaze sau lichide inflamabile în care vaporii sunt eliberați (transfer, amestecare, procese, laborator, etc) vor fi efectuate numai cu ventilație adecvată locală și generală a locului de muncă, astfel încât concentrația lor asupra

mediului să fie în orice moment sub limita inferioara de inflamabilitate a produsului.

- concentrații periculoase de gaze inflamabile și vapori din medii diferite în care acestea pot fi generate vor fi controlate, iar atunci când este cazul, măsurători continue vor fi efectuate de-a lungul tuturor operațiilor sau proceselor care pot genera atmosfere inflamabile.
- deșeurile generate vor fi depozitate, în funcție de pericol, în recipiente închise ermetic, până la eliminarea lor. Gestionarea deșeurilor trebuie să respecte cerințele prevăzute de *Legea nr.211/2011 privind regimul deșeurilor*.

b) a evita prezența surselor de aprindere care pot da naștere unor incendii și explozii sau a condițiilor nefavorabile care pot determina ca substanțele chimice instabile ori amestecurile de substanțe să genereze efecte fizice dăunătoare;

§49 În cazul în care nu este posibilă prevenirea sau reducerea prezenței la locul de muncă a concentrațiilor periculoase ale substanțelor inflamabile sau a cantităților periculoase de substanțe chimice instabile, trebuie să se asigure că diferitele tipuri de surse de aprindere care pot în mod normal, sau sporadic fi găsite în locul de muncă nu pot elibera o cantitate suficientă de energie pentru a porni un incendiu, explozie sau alte situații adverse.

Pentru aceasta, ori de câte ori este posibil, ar trebui să fie utilizate echipamentele alimentate sau activate de energiile care nu generează căldură (hidraulic, pneumatic, etc).

c) a diminua efectele negative pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor în caz de incendiu sau explozie, din cauza aprinderii substanțelor inflamabile, ori efectele fizice dăunătoare care decurg din prezența substanțelor chimice instabile sau a amestecurilor de substanțe.

§50 Dintre măsurile de stingere a incendiilor care urmează să fie puse în aplicare, destinate să evite propagarea focului necontrolată și pentru a reduce consecințele umane și materiale ale focului, o distincție se poate face între măsurile de protecție pasive (sectorizarea și compartimentarea zonelor cu un nivel de risc diferit care garantează o rezistență la foc și anume utilizarea materialelor de construcție și acoperire, cu reacții cunoscute la foc) și măsurile corespunzătoare de stingere a incendiilor (instalații automate de detectare a incendiilor; echipament pentru stingerea incendiilor, atât fix cât și portabil, manual sau automat și căi de evacuare în număr suficient, în mod corect dimensionate și repartizate).

(3) Echipamentul de lucru și sistemele protectoare asigurate de angajator pentru protecția lucrătorilor trebuie să fie conforme cu prevederile legislației aplicabile cu privire la proiectare, producție și livrare, avându-se în vedere asigurarea sănătății și securității.

§51 Lucrătorii trebuie să fie dotați cu sortimente de echipamente care asigură protecție împotriva substanțelor periculoase (ex. mănuși, îmbrăcăminte, încălțăminte, aparate de protecție respiratorie etc.), corespunzătoare riscului, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 115/2004, cu modificările și completările ulterioare, și respectiv ale Hotărârii Guvernului nr. 1048/2006.

Pentru asigurarea echipamentului individual de protecție adecvat riscului se va consulta *Ghidul de securitate și sănătate în muncă pentru utilizarea EIP*, precum și *Ghidul de securitate și sănătate în muncă pentru certificarea EIP*.

Calitățile de performanță a echipamentelor de lucru trebuie să se adapteze la cerințele specifice de sănătate și de securitate ale diferitelor medii de lucru în care se va folosi (umed, coroziv, etc) sau pericolele intrinseci ale substanțelor sau preparatele pe care le vor conține, prelucra sau transforma (toxic, inflamabil, etc).

Astfel, echipamentele folosite într-o atmosferă cu risc de incendiu sau în scopul de a procesa produse inflamabile, vor fi proiectate și fabricate astfel încât să se evite orice pericol de incendiu sau supraîncălzirea.

În mod similar, pentru controlul riscului de explozie, echipamentul trebuie să fie proiectat și fabricat astfel încât să se evite orice pericol de explozie cauzat de echipamentul în sine sau de gaze, lichide, praf, vapori și alte substanțe utilizate.

(4) Masurile tehnice și/sau organizatorice luate de angajator trebuie să ia în considerare și să fie conforme cu clasificarea grupelor de echipamente în categorii prevăzută în anexa nr. I la Hotărârea Guvernului nr. 752/2004 privind stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață a echipamentelor și sistemelor protectoare destinate utilizării în atmosfere potențial explozive, cu modificările ulterioare.

§52 În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 752/2004 au fost stabilite două grupe și categorii de echipamente:

a) echipamente grupa I - echipamente destinate utilizării în părțile subterane ale minelor și la acele părți ale instalațiilor de la suprafață ale acestor mine care pot fi expuse la grizu și/sau la pulberi combustibile;

b) echipamente grupa a II-a - echipamente destinate utilizării în alte locuri care pot fi expuse la atmosfere explozive.

A se vedea *Ghidul ATEX*, ediția 4-2012, publicat de către Comisia Europeană (*Guidelines on the application of directive 94/9/EC of the European Parliament and the council of 23 march 1994 on the approximation of the laws of the member states concerning equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres*).

Alte informații se pot obține de la adresa URL:
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/mechanical/files/atex/guide/atex-guidelines_en.pdf

A se vedea documentul *Marcajul pentru echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în atmosfere potențial explozive*

Alte informații se pot obține de la adresa URL:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/cemarking/documents/ce_equipment_protective_systems_ro.pdf

(5) Angajatorul ia măsuri pentru a asigura un control adecvat al instalațiilor, echipamentelor și mașinilor sau pentru a pune la dispoziție echipamentul de eliminare a exploziilor ori de reducere a presiunii care ar putea genera o explozie.

§53 În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1058/2006, privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și protecția sănătății lucrătorilor care pot fi expuși unui potențial risc datorat atmosferelor explosive, angajatorul trebuie să ia măsuri tehnice și/sau organizatorice corespunzătoare naturii operației, în ordinea priorităților și respectând următoarele principii de bază:

- a) prevenirea formării atmosferelor explosive; sau
- b) acolo unde natura activității nu o permite, evitarea aprinderii atmosferelor explosive; și
- c) limitarea efectelor dăunatoare ale unei explozii în vederea asigurării sănătății și securității lucrătorilor.

Secțiunea a 4-a. Măsuri aplicabile în cazul producerii de accidente, incidente sau urgențe

Art. 25. În vederea protejării securității și sănătății lucrătorilor împotriva accidentelor, incidentelor și urgențelor legate de prezenta unor agenți chimici periculoși la locul de muncă, cu respectarea obligațiilor prevăzute la art. 10 și 11 din Legea nr. 319/2006, angajatorul stabilește măsuri sau planuri de acțiune care pot fi aplicate atunci când se produce un asemenea eveniment, astfel încât să fie luate măsurile adecvate. Aceste măsuri sau planuri de acțiune trebuie să includă orice exercitii de protecție adecvate, care vor fi efectuate la intervale regulate, precum și asigurarea mijloacelor adecvate de prim ajutor.

§54 În conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 319/2006, angajatorul are următoarele obligații:

(1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) să ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor, adaptate naturii activităților și mărimii întreprinderii și/sau unității, ținând seama de alte persoane prezente;

b) să stabilească legăturile necesare cu serviciile specializate, îndeosebi în ceea ce privește primul ajutor, serviciul medical de urgență, salvare și pompieri.

(2) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), angajatorul trebuie să desemneze lucrătorii care aplică măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor și de evacuare a lucrătorilor.

(3) Numărul lucrătorilor menționați la alin. (2), instruirea lor și echipamentul pus la dispoziția acestora trebuie să fie adecvate mărimii și/sau riscurilor specifice întreprinderii și/sau unității.

În același context a Legii nr. 319/2006, art. 11 prevede:

(1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) să informeze, cât mai curând posibil, toți lucrătorii care sunt sau pot fi expuși unui pericol grav și iminent despre riscurile implicate de acest pericol, precum și despre măsurile luate ori care trebuie să fie luate pentru protecția lor;

b) să ia măsuri și să furnizeze instrucțiuni pentru a da lucrătorilor posibilitatea să oprească lucrul și/sau să părăsească imediat locul de muncă și să se îndrepte spre o zonă sigură, în caz de pericol grav și iminent;

c) să nu impună lucrătorilor reluarea lucrului în situația în care încă există un pericol grav și iminent, în afara cazurilor excepționale și pentru motive justificate.

(2) Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav și iminent, părăsesc locul de muncă și/sau o zonă periculoasă nu trebuie să fie prejudiciați și trebuie să fie protejați împotriva oricăror consecințe negative și nejustificate pentru aceștia.

(3) Angajatorul trebuie să se asigure că, în cazul unui pericol grav și iminent pentru propria securitate sau a altor persoane, atunci când șeful ierarhic imediat superior nu poate fi contactat, toți lucrătorii sunt apti să aplice măsurile corespunzătoare, în conformitate cu cunoștințele lor și cu mijloacele tehnice de care dispun, pentru a evita consecințele unui astfel de pericol.

(4) Lucrătorii nu trebuie să fie prejudiciați pentru cazurile prevăzute la alin. (3), cu excepția situațiilor în care aceștia acționează imprudent sau dau dovadă de neglijență gravă.

Art. 26.(1) În cazul în care are loc unul dintre evenimentele prevăzute la art. 25, angajatorul ia imediat măsuri pentru a reduce efectele evenimentului și a informa lucrătorii interesați.

§55 Eficacitatea măsurilor vizând atenuarea consecințelor apariției unei situații de urgență depinde într-o mare măsură pe detectarea rapidă a acesteia și comunicarea imediată și de încredere a evenimentului echipelor de intervenție, astfel încât să poată fi controlat în primele etape de dezvoltare.

(2) Pentru a readuce situația la normal, angajatorul trebuie:

a) să aplice măsurile necesare pentru remedierea situației cât mai rapid posibil;

b) să permită să lucreze în zona afectată numai lucrătorilor care sunt indispensabili pentru efectuarea reparațiilor și a altor operațiuni necesare.

§56 În cazul apariției unei situații de urgență se va anunța imediat echipele de intervenție specializate.

Se va izola și se va ventila zona.

Se va interzice accesul în zonă a altor persoane.

Personalul care asigură remedierea situației trebuie să fie protejat împotriva inhalării și a contactului cu pielea.

Art. 27. - (1) Lucrătorilor cărora li se permite să lucreze în zona afectată li se asigură îmbrăcăminte de protecție potrivită, echipament individual de protecție, echipament special de securitate și instalațiile pe care trebuie să le utilizeze, atât timp cât situația se menține.

(2) Situația prevăzută la art. 25 nu trebuie să devină permanentă.

(3) Persoanelor neprotejate nu li se permite să rămână în zona afectată.

§57 Având în vedere faptul că, în operațiunile care vizează restabilirea normalității, este foarte probabil ca lucrătorii să fie expuși la situații de risc grav sau necunoscut,

aceste operații pot fi efectuate numai după obținerea autorizației de muncă corespunzătoare, cu scopul de a asigura că activitatea se desfășoară în condițiile prevăzute și controlate.

Această autorizație va specifica lucrările care urmează să fie efectuate și definirea responsabilităților persoanelor implicate.

Zona afectată trebuie să fie semnalizată și, atunci când este cazul, delimitată cu ajutorul semnalizatoarelor corespunzătoare, astfel încât să se prevină prezența lucrătorilor neautorizați.

Art. 28. Cu respectarea prevederilor art. 10 și 11 din Legea nr. 319/2006, angajatorul ia măsurile necesare pentru a asigura sistemul de avertizare și alte sisteme de comunicare necesare pentru a semnaliza existența unui risc crescut pentru securitate și sănătate, pentru a permite o reacție adecvată și pentru a întreprinde imediat acțiuni de remediere, precum și operațiuni de asistență, evacuare și salvare, dacă este nevoie.

§58 A se vedea comentariile de la **§54**

Art. 29. (1) Angajatorul asigură disponibilitatea informațiilor cu privire la măsurile aplicabile în caz de urgență, care implică agenți chimici periculoși.

§59 După cum a fost deja indicat, în scopul de a optimiza utilizarea resurselor, echipele de intervenție necesare (de stingere a incendiilor, de prim-ajutor, de alarmă și evacuare, etc) trebuie să fie organizate să acționeze în astfel de situații.

Aceste echipe vor fi pregătite în mod adecvat pentru a garanta eficacitatea intervențiilor lor; în mare măsură, eficacitatea acestora va depinde de faptul că aceste echipe ar trebui să fie familiarizate și instruite în utilizarea resurselor puse la dispoziția lor.

Programul de formare trebuie să fie continuu și trebuie să se adapteze la nevoile unității, în special, la tipul de muncă și riscuri.

Echipele de prim ajutor trebuie să fie organizate și pregătite astfel încât să fie capabile să asiste rapid și eficient lucrătorul sau lucrătorii implicați într-un accident, menținându-i pe aceștia în condițiile cele mai favorabile până când pot fi tratați de către personalul medical competent.

Programul de formare de prim ajutor, în afară de a fi adaptat la caracteristicile unității și a lucrătorilor săi, trebuie să includă un sistem de actualizare periodică.

Activitățile menite să verifice funcționarea corectă a instalațiilor și eficacitatea intervenției echipelor desemnate să le folosească, pe lângă sincronizarea corectă între aceste echipe, trebuie să fie programate în mod regulat.

Se recomandă ca exercițiile de securitate care implică acțiuni în situații de urgență să fie efectuate cel puțin o dată pe an.

(2) Serviciile interne si externe competente în caz de accident și urgență au acces la informațiile prevazute la alin. (1)

§60 În funcție dimensiunile dezastrului unitățile pot apela la intervenția unor servicii externe specializate (centre de situație de urgență, de protecție civilă și pompieri).

În acest caz, angajatorul asigură disponibilitatea informațiilor cu privire la măsurile aplicabile în caz de urgență, care implică agenți chimici periculoși.

(3) Informațiile prevazute la alin. (1) includ:

- a) notificarea prealabilă a pericolelor legate de activitatea profesională;
- b) măsurile de identificare a pericolelor;
- c) măsurile de precauție și procedurile pertinente, astfel încât serviciile de urgență să își poată pregăti propriile proceduri de intervenție și măsuri de precauție; și
- d) toate informațiile disponibile cu privire la pericolele concrete care apar sau pot apărea atunci când se produce un accident ori o situație de urgență;
- e) informații despre măsurile de aplicare a acestui articol

§61 După cum a fost deja indicat, în cazul apariției unei situații de urgență, trebuie să fie evitată improvizația și în acest scop, măsurile de prevenire și protecție prevăzute și implementate și secvența de acțiuni care urmează să fie efectuată în cazul unui accident trebuie să fie stabilite în scris și trebuie să fie cunoscute de către toate acele persoane care pot fi afectate sau de către toate echipele de intervenție.

În ceea ce privește primul ajutor, se recomandă pregătirea și actualizarea periodică a unui manual, specific societății și care trebuie să fie cunoscut obligatoriu de toate persoanele responsabile pentru asistența de specialitate; o versiune prescurtată a acestui manual ar putea fi pusă la dispoziția tuturor lucrătorilor în sensul informării lor asupra procedurilor de avertizare și conduită corectă a acestora în cazul în care vor fi martori la un accident.

Notificarea situației la diferite echipe de intervenție interne, si după caz, de servicii externe de asistență, trebuie să garanteze o reacție rapidă.

Această notificare va necesita un sistem de alarmă (de preferință un sistem de adresare publică) și toți ocupanții trebuie să fie informați și familiarizați cu diferitele coduri care urmează să fie utilizate.

Secțiunea a 5-a. Informarea si instruirea lucrătorilor

Art. 30.(1) Cu respectarea prevederilor art. 18, 22 si 23 din Legea nr. 319/2006, angajatorul se asigura ca lucrătorilor sau reprezentanților acestora li se furnizeaza:

- a) datele obtinute in baza prevederilor art. 12-16 si informatii suplimentare ori de cate ori schimbari majore la locul de munca determina o modificare a acestor date;

§62 Ținând seama de mărimea unității, în conformitate cu art. 16 din Legea nr. 319/2006, angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare, astfel încât lucrătorii și/sau reprezentanții acestora să primească, în conformitate cu prevederile legale, toate informațiile necesare privind:

(1) a) riscurile pentru securitate și sănătate în muncă, precum și măsurile și activitățile de prevenire și protecție atât la nivelul întreprinderii și/sau unității, în general, cât și la nivelul fiecărui post de lucru și/sau fiecărei funcții;

...

(2) Angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare astfel încât angajatorii lucrătorilor din orice întreprindere și/sau unitate exterioară, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau în unitatea sa, să primească informații adecvate privind aspectele la care s-a făcut referire la alin. (1), care privesc acești lucrători.

De asemenea, conform art. 17 al Legii nr.319/2006 se prevede obligația angajatorului

trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru ca lucrătorii desemnați sau reprezentanții lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor, în vederea îndeplinirii atribuțiilor și în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

...

c) informații privind măsurile din domeniul securității și sănătății în muncă, precum și informații provenind de la instituțiile de control și autoritățile competente în domeniu.

b) informații despre agenții chimici periculoși prezenți la locul de muncă, cum ar fi denumirea acestor agenți, riscurile pentru securitate și sănătate, valorile limita de expunere profesională, și prevederi legale;

§63 Informații cu privire la agenții chimici vor fi obținute în principal din datele cuprinse în fișa cu date de securitate, precum și alte documente utilizate în evaluarea riscului.

Din toate aceste informații, lucrătorul va trebui să dispună de ceea ce este necesar pentru a garanta utilizarea agentului corect.

Informațiile pot fi obținute de la următoarele puncte din cadrul fișei cu date de securitate:

2. Identificarea pericolelor
4. Măsuri de prim-ajutor
5. Măsuri de combatere a incendiilor
6. Măsurile ce trebuie luate în caz de împrăștiere accidentală
7. Manipulare și depozitare
8. Controlul expunerii / protecția individuală

În cazul agenților chimici periculoși, pentru care nu este necesar să aibă o fișă cu date de securitate, cum ar fi, de exemplu produsele intermediare sau produse reziduale, angajatorul trebuie să obțină și să furnizeze informații cu privire la riscurile echivalente cu cele menționate.

c) instruire și informare privind precauțiile necesare și acțiunile ce trebuie întreprinse pentru a se proteja pe ei înșiși și pe alți lucrători la locul de muncă;

§64 În cazul în care rezultatele evaluării relevă necesitatea adoptării unor măsuri specifice pentru lucrători astfel încât să se evite sau să reducă riscurile, procedurile de lucru referitoare la aceste aspecte vor fi întocmite și implementate.

Aceste proceduri trebuie să fie cunoscute și înțelese de toți lucrătorii implicați.

d) acces la orice fișă cu date de securitate, asigurată de către furnizor, în conformitate cu prevederile art. 35 din Regulamentul (CE) nr. 1.907/2006, cu modificările și completările ulterioare.

§65 Fișele cu date de securitate oferite de furnizor în îndeplinirea reglementărilor menționate anterior trebuie să fie puse la dispoziția lucrătorilor fără restricții.

Lucrătorii trebuie să fie informați cu privire la disponibilitatea FDS astfel încât să poată fi consultate la nevoie.

(2) Angajatorul se asigură că informația transmisă lucrătorilor sau reprezentanților acestora este:

a) furnizată într-un mod potrivit cu rezultatul evaluării de risc prevăzute la art. 12-16. Acesta poate merge de la comunicare orală până la instruirea și pregătirea individuală susținute cu informații scrise, în funcție de natura și gradul de risc indicate de evaluarea cerută de dispozițiile alin. (1);

b) actualizată astfel încât să țină cont de modificarea condițiilor

§66 Angajatorul trebuie să se asigure că informațiile necesare pentru îndeplinirea corectă a unei activități au fost primite de către fiecare lucrător implicat în această activitate și că aceștia știu și înțeleg perfect aceste informații.

În caz contrar, activitatea programată trebuie să fie prevenită.

Informațiile vor fi actualizate pentru a ține cont de evoluția riscurilor sau apariția unor noi riscuri.

Art. 31. În cazul în care containerele și conductele conțin agenți chimici periculoși pentru care legislația națională și europeană aplicabilă privind etichetarea substanțelor și preparatelor chimice periculoase și cea privind semnalizarea de securitate la locul de muncă nu impun etichetarea și semnalizarea, angajatorul, cu respectarea derogărilor prevăzute de legislația menționată, trebuie să se asigure că se pot identifica ușor conținutul, natura și riscurile asociate conținutului containerelor și conductelor.

§67 Respectând cerințele minime privind semnalizarea de securitate la locul de muncă prevăzute în Anexa nr.3 din Hotărârea Guvernului nr. 971/2006, *etichetele utilizate pe conducte trebuie amplasate vizibil, în vecinătatea locurilor care prezintă cele mai mari pericole, cum ar fi vanele și punctele de racordare, și la distanțe aproximativ egale.*

Toate containerele și conductele, utilizate pentru transportul intern al agenților chimici trebuie să fie marcate și etichetate, în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1272/2008 și respectiv cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1408/2008 privind

clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase și respectiv ale Hotărârii Guvernului nr.937/2010 privind clasificarea, ambalarea și etichetarea la introducerea pe piață a preparatelor periculoase.

Etichetele se vor lipi, fixa sau aplica prin vopsire pe containere sau conducte în locuri vizibile.

Etichetele trebuie să fie plasate de-a lungul conductei

Depozitarea mai multor substanțe sau preparate periculoase poate fi indicată prin panoul de avertizare "pericol general".

Art. 32. Angajatorii pot obține, la cerere, de la producător, furnizor sau de la oricare altă persoană care le deține legal toate informațiile despre agenții chimici periculoși necesare pentru aplicarea prevederilor art. 12, în măsura în care Regulamentul (CE) nr. 1907/2006, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentul (CE) nr. 1272/2008, cu modificările și completările ulterioare, sau legislația națională aplicabilă referitoare la substanțe și amestecuri ori preparate nu prevede deja obligația de a asigura informații.

§68 Informații cu privire la clasificarea și etichetarea substanțelor periculoase se pot obține în mod gratuit de la producătorii sau furnizorii acestor substanțe.

Art. 33. Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora privind problemele reglementate de prezenta hotărâre au loc potrivit art. 18 - 20 din Legea nr. 319/2006.

§69 În conformitate cu prevederile art.18 din Legea nr. 319/2006, angajatorii trebuie

.... să consulte lucrătorii și/sau reprezentanții lor și să permită participarea acestora la discutarea tuturor problemelor referitoare la securitatea și sănătatea în muncă.

Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor au dreptul să solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare și să prezinte propuneri în acest sens, în scopul diminuării riscurilor pentru lucrători și/sau al eliminării surselor de pericol.

Aplicarea acestor prevederi nu trebuie să fie în detrimentul dreptului angajatorului de a decide ce măsuri ar trebui să fie adoptate și nici nu reprezintă îndeplinirea responsabilităților sale privind prevenirea riscurilor profesionale.

CAPITOLUL II- Interdicții. Supravegherea stării de sănătate

Secțiunea 1. Interdicții

Art. 34 Este interzisă producerea, fabricarea sau utilizarea la locul de muncă a agenților chimici prevăzuți în anexa nr. 3, în condițiile prevăzute în această anexă pentru a preveni expunerea lucrătorilor la riscurile pentru sănătate pe care le pot prezenta anumiți agenți chimici și/sau anumite activități care implică agenți chimici.

§70 Producerea, fabricarea sau utilizare la locul de muncă a benzenului, o-tolidina, 3,4 – benzpirenului, precum și a altor agenți chimici menționați în Anexa nr. 3 din Hotărârea Guvernului nr.1218/2006, este interzisă, inclusiv în activitățile care îi implică.

Interdicțiile nu se aplică dacă agentul chimic este prezent în alt agent chimic sau este deșeu, dacă valoarea concentrației sale este mai mică decât valoarea limită de 0,1% măsurată în procente de greutate.

Art. 35 (1) Se pot permite excepții de la cerințele art. 34 în următoarele situații:
a) pentru scopul exclusiv al cercetării științifice și testării, inclusiv al analizării;
b) pentru activitățile menite să elimine agenții chimici care sunt prezenți sub formă de produse secundare sau deșeuri;
c) pentru producerea agenților chimici prevăzuți la art. 34 pentru a fi folosiți ca produse intermediare și pentru utilizarea lor în acest mod.
(2) expunerea lucrătorilor la agenții chimici prevăzuți în art. 34 trebuie să fie prevenită, în special prin măsuri care prevăd că producerea și cea mai rapidă utilizare a acestor agenți chimici ca produse intermediare trebuie să aibă loc într-un sistem închis unic, din care agenții chimici respectivi pot fi scoși numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru monitorizarea procesului sau întreținerea sistemului.

§71 Acest articol este abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2012.

Art. 36 Când se permit derogări în temeiul art. 34, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale cere angajatorului să prezinte următoarele date:
a) motivul pentru care se solicită derogarea;
b) cantitatea de agent chimic ce va fi folosită anual;
c) activitățile și/sau reacțiile sau procesele implicate;
d) numărul lucrătorilor care pot fi implicați;
e) măsurile de persecuție prevăzute pentru a se proteja securitatea și sănătatea lucrătorilor implicați;
f) măsurile tehnice și organizatorice luate pentru a preveni expunerea lucrătorilor.

§72 Acest articol este abrogat prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2012.

Art. 37 Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale împreună cu Ministerul Sănătății pot fi inițiatori ai hotărârii care urmează să modifice lista interdicțiilor prevăzute la art. 34, pentru a include și alți agenți chimici sau alte activități, pe baza modificărilor aduse listei de interdicții stabilite de Consiliul Uniunii Europene.

§73 Anexa nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 1218-2006, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2012, cuprinde lista agenților chimici interziși la producerea, fabricarea sau utilizarea la locul de muncă, precum și activitățile care îi implică.

Interdicțiile nu se aplică dacă agentul chimic este prezent în alt agent chimic sau este deșeu, dacă valoarea concentrației sale este mai mică decât valoarea-limită de 0,1% măsurată în procente de greutate.

Secțiunea a 2-a. Supravegherea stării de sănătate

Art. 38. - (1) Cu respectarea prevederilor art. 26 și 27 din Legea nr. 319/2006, Ministerul Sănătății introduce măsurile necesare pentru realizarea supravegherii adecvate a stării de sănătate a lucrătorilor pentru care rezultatele evaluării, prevăzute la art. 12-16, indică un risc pentru sănătate. Aceste măsuri, inclusiv cerințele specificate pentru dosarele de sănătate și expuneri, precum și disponibilitatea acestora, sunt introduse în conformitate cu prevederile legislației și practicii naționale.

§74 Acest articol se aplică în cazul în care evaluarea riscului indică necesitatea de a pune în aplicare supravegherea sănătății lucrătorilor, ținând seama de criteriile stabilite în secțiunile 3 și 4 de la art. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1218/2006.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 355/2007:

supravegherea sanatații lucrătorilor reprezintă totalitatea serviciilor medicale care asigură prevenirea, depistarea, dispensarizarea bolilor profesionale și a bolilor legate de profesie, precum și menținerea sănătății și a capacității de muncă a lucrătorilor

(2) Supravegherea stării de sănătate, de ale cărei rezultate se va ține seama la aplicarea măsurilor de prevenire la respectivul loc de muncă, se efectuează acolo unde se îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- a) expunerea lucrătorului la agentul chimic periculos este de așa natură încât se poate stabili o legătură între o boală identificabilă sau un efect negativ al expunerii asupra sănătății și respectiva expunere
- b) există posibilitatea ca boala sau efectul să apară în condițiile specifice de la locul de muncă al lucrătorului;
- c) tehnica de investigare prezintă un risc scăzut pentru lucrători.

§75 Supravegherea stării de sănătate va fi recomandată atunci când posibilitatea daunei care apare în condițiile specifice de expunere se adaugă existenței unor dovezi științifice ale unei relații de expunere-efect sau existența unor metode de examinare eficiente.

(3) Suplimentar față de prevederile alin. (1) și (2), pentru supravegherea stării de sănătate trebuie aplicate tehnici adecvate de detectare a semnelor bolii sau a efectului negativ al expunerii lucrătorului la agentul chimic periculos.

(4) În situația în care este stabilită o valoare limită biologică tolerabilă obligatorie, astfel cum se prevede în anexa nr.2, supravegherea stării de sănătate este o cerință obligatorie în cazul desfășurării unei activități cu respectivul agent chimic periculos, potrivit metodelor din anexa respectivă.

(5) Lucrătorii trebuie să fie informați în legătură cu cerința prevăzută la alin. (4) înainte de a li se atribui sarcina care implică riscul de expunere la agentul chimic periculos indicat.

§76 Toți lucrătorii trebuie să primească informații în legătură cu postul de lucru în care urmează să-și desfășoare activitatea.

Controlul biologic face parte din supravegherea sănătății și va fi inclus în protocolul de supraveghere medicală ori de câte ori acest lucru este cerut de reglementările aplicabile (cum ar fi, de exemplu, în cazul lucrătorilor expuși la plumb și derivații săi ionici).

În toate celelalte cazuri, recomandarea acesteia va depinde de existența unui indicator biologic și factorii de variabilitate legați de natura eșantionului, colectarea și conservarea, metoda analitică și condițiile de expunere.

Art. 39 (1) Întrebuințarea carbonatului bazic de plumb - ceruză, a sulfatului de plumb și a tuturor produselor conținând acești pigmenți este interzisă în orice lucrare de vopsitorie, cu excepția vopsirii vagoanelor de cale ferată, a podurilor de cale ferată, a fundului dublu al vapoarelor, a picturii decorative. În aceste cazuri, carbonatul bazic de plumb, sulfatul de plumb și produsele care conțin acești pigmenți vor fi utilizate sub formă de pastă sau de vopsea gata preparată.

(2) Este interzisă vopsirea prin pulverizare cu oxid (miniu) de plumb.

(3) Este interzisă munca tinerilor sub 18 ani sau a femeilor la lucrările de vopsit care comportă utilizarea carbonatului bazic de plumb, a sulfatului de plumb sau miniului de plumb și a tuturor produselor care conțin acești pigmenți.

§77 În conformitate cu prevederile Anexei nr.1 a Hotărârii Guvernului nr. 355/2007, cu modificările și completările ulterioare, este contraindicat lucrul cu plumb metalic, oxizi de plumb și compuși anorganici a persoanelor cu vârsta mai mică de 18 ani și a femeilor în perioada fertilă.

Art. 40 Ministerul Sănătății stabilește măsurile necesare pentru a se ține permanent evidența actualizată a fiecărui lucrător a cărui stare de sănătate este supravegheată potrivit cerințelor art. 38.

§78 Evidența actualizată a fiecărui lucrător a cărui stare de sănătate este supravegheată potrivit cerințelor art. 38 este ținută de Ministerul Sănătății prin structurile de medicina muncii a unității în care lucrătorul își desfășoară activitatea și/sau Direcțiile de sănătate publică.

Art. 41 (1) Dosarele medicale cu privire la starea de sănătate și expunere trebuie să conțină concluziile examenului clinic și de specialitate al supravegherii stării de sănătate și al tuturor datelor reprezentative obținute prin monitorizarea expunerii persoanei respective la agentul chimic periculos.

(2) Monitorizarea biologică și cerințele conexe pot face parte din supravegherea stării de sănătate.

(3) Dosarele medicale cu privire la starea de sănătate și expunere se păstrează la structura de medicină a muncii pe durata derulării contractului cu angajatorul, într-o formă corespunzătoare care să permită consultarea lor ulterioară, respectându-se cerința confidențialității.

(4) Copii ale dosarelor medicale sunt furnizate, la cerere, autorităților de sănătate publică județene și a municipiului București.

(5) Lucrătorul are acces, la cerere, la dosarele medicale de sănătate și expunere care îl privesc personal.

(6) Angajatorii în procedură de faliment vor informa structura de medicină a muncii cu care au avut contract în vederea supravegherii stării de sănătate a lucrătorilor.

(7) La schimbarea locului de muncă în altă unitate, lucrătorului i se vor înmâna, la solicitare, copii ale dosarului său medical și ale fișei de identificare a factorilor de risc profesional, pentru a fi predate la structura de medicină a muncii a unității respective.

§79 Dosarele medicale cu privire la starea de sănătate și expunere se păstrează de la structurile de medicina muncii a unității în care lucrătorul își desfășoară activitatea și/sau Direcțiile de sănătate publică.

Art. 42 (1) Lucrătorul este informat de medic sau de altă persoană cu calificarea necesară în legătură cu rezultatul care îl privește personal, furnizându-i-se și informații și recomandări cu privire la orice acțiune de supraveghere a stării de sănătate care trebuie să i se aplice după încetarea expunerii dacă în urma supravegherii stării de sănătate se constată că:

a) un lucrător suferă de o boală identificabilă sau de pe urma unui efect negativ asupra sănătății, pe care un medic specialist în medicina muncii o/îl consideră rezultatul expunerii la un agent chimic periculos la locul de muncă; sau

b) a fost depășită o valoare limită biologică obligatorie.

(2) În cazurile prevăzute la lit. a) și b) ale alin. (1), angajatorul realizează, simultan, următoarele:

a) revizuieste evaluarea riscului efectuată în baza art. 12;

b) revizuieste măsurile luate pentru eliminarea sau reducerea riscului conform art. 11 alin. (1) și art. 17 - 24;

c) ține seama de sfaturile specialistului în medicina muncii, ale altei persoane cu calificarea necesară sau ale autorității de sănătate publică județene și a municipiului București, autoritate competentă în aplicarea tuturor măsurilor necesare pentru a elimina sau reduce riscul conform art. 19 - 24, inclusiv de posibilitatea de a repartiza lucrătorul respectiv la un post de muncă în care nu există riscul expunerii în continuare;

d) continuă supravegherea stării de sănătate și revizuirea stării de sănătate a oricărui alt lucrător care a fost expus în același mod. În astfel de cazuri, medicul specialist în medicina muncii ori direcția de sănătate publică implicată poate propune ca persoanele expuse să fie supuse unui examen medical.

§80 Atunci când sănătatea unui lucrător a fost afectată în urma expunerii la un agent chimic periculos la locul de muncă, supravegherea stării de sănătate se realizează conform următoarelor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 355/2007, cu modificările și completările ulterioare:

Art.36 Lucrătorii trebuie să fie informați în legătură cu rezultatele proprii ale supravegherii sănătății lor.

Art.47 Lucrătorii au acces, la cerere, la toate informațiile referitoare la starea lor de sănătate.

În cazul în care se constată că sănătatea unui lucrător a fost afectată în urma expunerii la un agent chimic periculos la locul de muncă, angajatorul este obligat să revizuiască evaluarea riscurilor și măsurile luate pentru eliminarea sau reducerea riscului.

Art. 43 Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății elaborează recomandări practice, cu referire la subiectele reglementate la art. 7 - 24 și la pct. 1 din anexa nr. 2, în conformitate cu recomandările practice elaborate de Comisia Europeană.

§81 Recomandările practice referitoare la principiile de prevenire și protecție a lucrătorilor expuși la agenți chimici sunt elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății

CAPITOLUL IV- Dispoziții finale

Art. 44 (1) Pe baza informațiilor disponibile privind agenții chimici, inclusiv a datelor științifice și tehnice care există, precum și a deciziilor Consiliului Uniunii Europene, valorile limită și ghidurile necesare în utilizare se stabilesc și, respectiv, se elaborează de către o comisie formată din reprezentanți ai Ministerului Sănătății și ai Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, precum și din alți specialiști desemnați de către acestea, după caz.

(2) Comisia prevăzută la alin. (1) își elaborează propriul regulament de organizare și funcționare, care se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului sănătății.

(3) Comisia prevăzută la alin. (1), când consideră necesar și în mod fundamentat, poate propune instituțiilor implicate și adoptarea altor dispoziții direct conexe.

§82 Comisia pentru securitate și sănătate în muncă privind agenții chimici periculoși a fost constituită prin Ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr. 1297/2906/2011.

În conformitate cu prevederile art.3 din acest ordin: *Comisia se organizează și funcționează ca structură de specialitate pentru îndeplinirea atribuțiilor privind stabilirea valorilor-limită naționale de expunere profesională, a valorilor-limită biologice și elaborarea ghidurilor necesare în utilizarea agenților chimici, cancerigeni sau mutageni, pe teritoriul României, inclusiv a instrucțiunilor, prescripțiilor sau altor documente cu rol similar de îndrumare în asigurarea securității și sănătății în muncă.*

Art. 45 Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale împreună cu Ministerul Sănătății asigură elaborarea reglementărilor și dispozițiilor administrative necesare pentru respectarea prezentei hotărâri.

§83 Nu face obiectul comentariului prezentului ghid.

Art. 46 (1) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale transmite Comisiei Europene textele dispozițiilor de drept intern deja adoptate sau în curs de adoptare în domeniul reglementat de prezenta hotărâre.

(2) Adaptările de natură strict tehnică ale anexelor nr. 1 - 4 se aprobă prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al ministrului sănătății.

§84 Nu face obiectul comentariului prezentului ghid.

Art. 47 Anexele nr. 1 - 4 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

§85 Nu face obiectul comentariului prezentului ghid.

Anexe ale Hotărârii Guvernului nr.1218/2006

§86 Anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.1/2012, cuprinde lista valorilor limită obligatorii naționale de expunere profesională ale celor mai utilizați agenți chimici (VLEP).

Agenții chimici cuprinși în această anexă pot fi identificați prin denumirea chimică sau prin numărul CAS și numărul EINECS atribuit în Inventarul European al Substanțelor Chimice.

Aceste valori limită de expunere în mediul de muncă sunt exprimate fie în valoare limită maximă pe 8 ore, care reprezintă concentrația maximă medie sau limita mediei ponderate în funcție de timp a concentrației unui agent chimic în aerul zonei în care respiră un lucrător, pentru o perioadă de referință de 8 ore, corespunzătoare unei zi normale de lucru, fie pe termen scurt (15 minute), care reprezintă concentrația maximă medie sau limita de expunere la care lucrătorii pot fi expuși pentru o perioadă scurtă de timp, de maximum 15 minute.

Peste această concentrație nu trebuie să existe o expunere.

În această anexă, valoarea limită se regăsește atât în mg/mc (miligrame pe metru cub de aer la 20°C și 101,3 kPa) cât și în ppm.

Unii agenți chimici sunt marcați cu indicativul pC și reprezintă agenții chimici potențial cancerigenă și/sau mutagenă, iar alții cu indicativul C și reprezintă agenții chimici cu acțiune cancerigenă și/sau mutagenă.

Pentru aceștia se aplică și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă.

De asemenea, agenții chimici cu indicativul Fp reprezintă agenții chimici foarte periculoși, expunerea la aceștia trebuie practic exclusă.

Agenții chimici cu indicativul P (piele) pot pătrunde în organism prin pielea sau mucoasele intacte. Indicativul P nu se referă la substanțele care au numai o acțiune locală de tip iritativ.

§87 Anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.1/2012, cuprinde lista valorilor limită biologice (VLBO). Valoarea limită biologică a unui agent chimic reprezintă un indicator biologic de expunere sau limita concentrației, în mediul său biologic de referință (ex. sânge, urină, păr), a unui agent chimic relevant, a metabolitului său ori a unui indicator al efectului, care ar corespunde expunerii prin inhalare, la o concentrație specifică în aer.

§88 Anexa nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.1/2012, cuprinde lista agenților chimici interziși la producerea, fabricarea sau utilizarea la locul de muncă, precum și activitățile care îi implică. Interdicțiile nu se aplică dacă agentul chimic este prezent în alt agent chimic sau este deșeu, dacă valoarea concentrației sale este mai mică decât valoarea-limită de 0,1% măsurată în procente de greutate.

§89 Anexa nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 1218/2006, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.1/2012, cuprinde lista valorilor –limită pentru pulberi. valoarea limită pentru pulberi se exprimă în mg/mc- miligrame pe metru cub de aer la 20 °C și 101,3 kPa (760 mm coloană de mercur) sau fibre/cm³- se referă la fibre respirabile care au diametrul sub 3 micrometri și lungimea fibrelor peste 5 micrometri, raportul lungime/diametru 3/1 și peste.

IV. Bune practici

Sintagma *bune practici* îmbracă forme variate în UE, cu diferențe de la un Stat Membru la altul funcție de cultura, limba și experiențele diferite.

Bunele practici constituie un instrument viabil și din ce în ce mai frecvent invocat și utilizat în ceea ce privește prevenirea în cadrul sistemului de securitate și sănătate în muncă, ca un corolar important al sistemului normativ.

Bunele practici trebuie să fie în conformitate cu cerințele legale în domeniu, oferind în același timp o flexibilitate și adaptabilitate superioare aplicării stricte a cadrului normativ prin mijloace mai mult formale, fără însă a se substitui acestuia.

De obicei, *bunele practici* vin în completarea și îndreptarea cadrului legislativ, preponderent în plan normativ dar și instituțional, cu rezultate pozitive și un grad considerabil de transferabilitate de la o organizație la alta, chiar de la un Stat Membru la altul.

Cele mai utilizate bune practici sunt studiile de caz și Ghidurile practice:

1. În Italia a fost elaborat un *Ghid pentru evaluarea riscului de expunere la agenți chimici periculoși și agenți cancerigeni și mutageni (Linea Guida per la Valutazione del rischio da esposizione ad Agenti Chimici Pericolosi e ad Agenti Cancerogeni e Mutageni)*.

2. În Spania, Directivele europene referitoare la expunerea lucrătorilor la agenții chimici au fost transpuse prin Decretul Regal nr. 374/2001.

În completarea acestui Decret a fost elaborat un *Ghid tehnic pentru evaluarea și prevenirea riscurilor legate de prezența agenților chimici în locurile de muncă (Guia técnica para la evaluación y prevención de los riesgos presentes en los lugares de trabajo relacionados con agentes químicos)*.

3. În Olanda a fost elaborat un *Ghid practic pentru protecția sănătății și a securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă (Articolele 3, 4, 5 și 6, precum și anexa II, secțiunea 1, din Directiva 98/24/CE) (Practical Guidelines of a Non-Binding Nature on the Protection of the Health and Safety of Workers from the Risks Related to Chemical Agents at Work (Articles 3, 4, 5 and 6, and Annex II, section 1, of Directive 98/24/EC))*.

V. Surse de informare

- 5.1. Linee guida per la valutazione del rischio da esposizione ad Agenti Chimici Pericolosi e ad Agenti Cancerogeni e Mutageni - Centro Interagenziale "Igiene e Sicurezza del Lavoro", Istituto Superiore per la Protezione e la Ricerca Ambientale, 2011
- 5.2. Guide destiné aux employeurs concernant la maîtrise des risques liés aux substances chimiques. Interface entre REACH et la directive sur les agents chimiques sur le lieu de travail- Commission européenne, 2010
- 5.3. Evaluarea riscurilor-roluri și responsabilități-Factsheet-80, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, 2008
- 5.4. Guia tecnica para la evaluación y prevención de los riesgos presentes en los lugares de trabajo relacionados con agentes químicos- Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo,
- 5.5. Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți chimici, 2000
- 5.6. Practical guidelines of a non-binding nature on the protection of the health and safety of workers from the risks related to chemical agents at work

Adrese URL:

- <http://www.subsport.eu/case-stories>

ABREVIERI

A.D.R. - Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase

CAS - Chemical Abstracts Service

CMPT - concentrația medie ponderată cu timpul

codul IBC - codul internațional pentru construcția și echipamentul navelor pentru transportul în vrac al produselor chimice periculoase

codul IGC - codul internațional pentru construcția și echipamentul navelor pentru transportul în vrac al gazelor lichefiate

codul IMDG - codul maritim internațional al mărfurilor periculoase

EINECS- European Inventory of Existing Chemical Substances

FDS – Fișa cu date de securitate

OMI - Organizația Maritimă Internațională

PFOA - acidul perfluorooctanoic

VLEP - valoarea limită de expunere profesională

VLBO - Valori limită biologice obligatorii